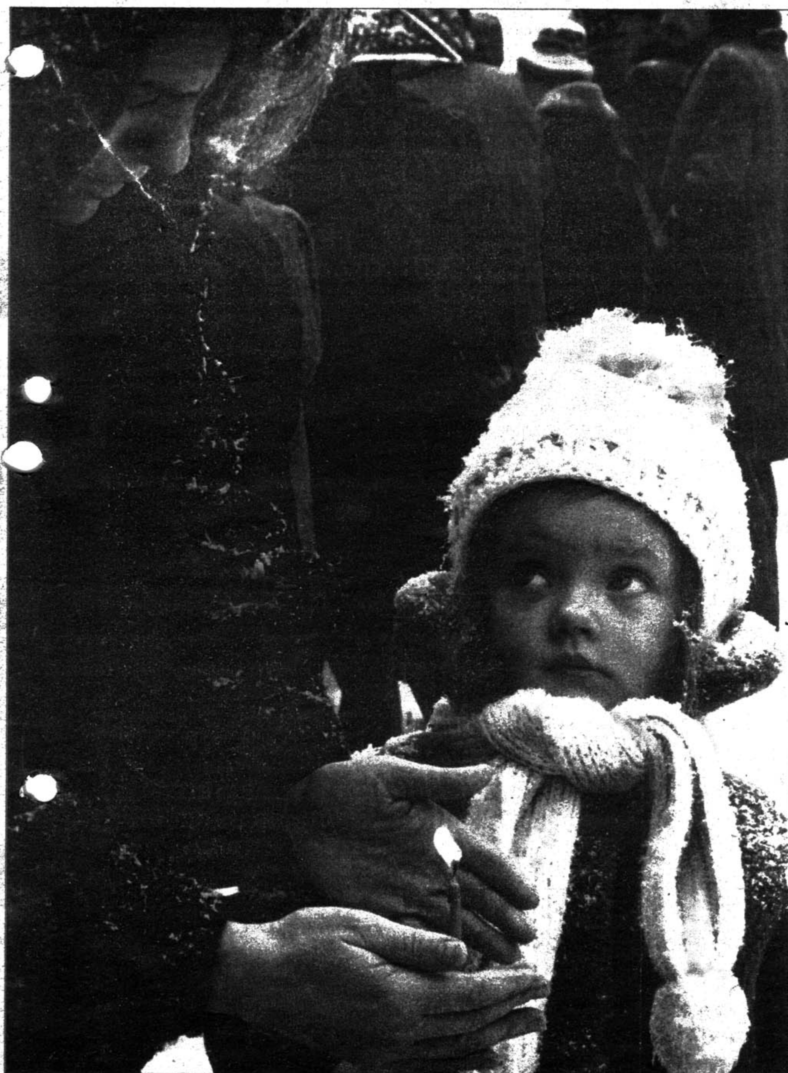
Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 230 (980) ♦ Субота, 3 грудня 1994 року ♦ Ціна договірна

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»; Василь АРТЮШЕНКО (фото), УНІАН

Тільки б голос твій чути...

Скупала мати доню в рум'янку, навчила рідної мови, вишила хрестиком сорочку, дала малій у руки запалену свічку і мовила: «Шануй, дитино, Бога й Україну!»

Батьківщину, як і матір, не вибирають. То не меблевий гарнітур і не дача в полтавському селі. Генетична причетність до свого народу якраз і робить нас цікавими для світу і відповідальними за ту землю, на якій ми прийшли у цей світ. І не Україна винна, що нам сьогодні доводиться так нелегко. Вона й сама після багатьох століть митарств і принижень поволі повертається в свої географічні кордони, де Богом їй відведене місце під сонцем. Повертається в наші обмілілі, обкрадені, егоїстичні, а то й зовсім запродані імперському дияволу душі. Вона, як і мала дитина, робить перші кроки, вчиться по-державному ходити. Вона так потребує нашого розуміння і нашої підтримки. Передусім — у полі, в заводському цеху, в науковій лабораторії. Україна втомилася від нашого патріотичного галасу, містечкової метушні, партійного егоїзму. Від хохляцького пристосуванства і совкового нахлібництва.

Півстоліття тому перед обличчям смертельної небезпеки Андрій Малишко зболено написав: «Україно моя, мені в світі нічого не треба, тільки б голос твій чути і ніжність твою берегти». Чи готові ми сьогодні повторити ці слова безмежної синівської любові, закарбувати в своїх душах і найголовніше — жити за цим моральним приписом?

Горить свічка в дитячих руках. Свічка нашого воскресіння, свічка нашої надії.

Читайте у суботньому випуску:

6 стор. НЕ МОЖЕ ОДИН КІНЬ ОДРАЗУ ДВОМА БОРОЗНАМИ ЙТИ
На запитання нашого кореспондента відповідає голова Тернопільської обласної Ради народних депутатів Борис Косенко.

7 стор. ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ

8 стор. Як американський літун Пауерс зірвав зустріч двох братів Кістяківських.
Кілька штрихів з життя славетної родини.

9 стор. На ядерних підприємствах Росії може статися катастрофа, у порівнянні з якою Чорнобиль — невелика локальна пожежа.
Думка голландського політолога Генка Вользака.

10 стор. РАНОК ЗОЛОТОГО ВОЛОССЯ
Поезія Артура Бауера.

11 стор. «Я вражений, зачудований: нам подаровано переклади, яких не дали ні Сільман ні Мікушевич».
Василь Стус про переклади Миколи Бажана — фрагменти з невідомого листа до дружини.

Поспішайте — передплату продовжено до 5 грудня, по Києву — до 10 грудня

Страхове акціонерне товариство «Саламандра» гарантує страховий захист передплатників «Голосу України»-95!

Цього року САТ «Саламандра» вже виплатило передплатникам більше 35 мільйонів карбованців страхової компенсації шкоди, завданої їхньому здоров'ю та життю нещасними випадками на виробництві та в побуті.

Умови страхування передплатників газети на наступний рік значно поліпшені.

Щоб виключити негативні наслідки обвальної інфляції, САТ «Саламандра» при виплаті страхового відшкодування виходитиме зі встановленого урядом України рівня мінімальної зарплатні.

Страхове відшкодування у повному обсязі встановлено у розмірі 25 мінімальних зарплат!

Умови страхування передплатників газети «Голос України» на 1995 рік

Що страхується
життя і здоров'я передплатника.

Від чого страхується
від смерті чи інвалідності внаслідок нещасного випадку на виробництві або в побуті.

Обсяг страхової відповідальності
до 25 мінімальних зарплат залежно від ступеня шкоди життю й здоров'ю передплатника&

Період страхування
на час передплати на газету «Голос України» у 1995 році.

Документи, потрібні для одержання страхового відшкодування
квитанція про передплату, паспорт, документ, який свідчить про ступінь шкоди здоров'ю передплатника, чи свідоцтво про смерть передплатника.

Де можна одержати страхове відшкодування
відшкодування можна одержати у штаб-квартирі САТ «Саламандра» за адресою: 310003, м.Харків, площа Радянської України, 1, Палац праці, п. 7, тел. 22-47-04.

Воно також може бути виплачене у філіалах САТ «Саламандра», які є практично в усіх обласних центрах України.

СПІВРОБІТНИЦТВУ — МІЦНІТИ

Під час офіційного візиту в Республіку Польща Голови Верховної Ради України Олександра Мороза було покладено вінки на могилу Невідомого солдата в польській столиці. Потім парламентська делегація України побувала на засіданні Сейму Республіки Польща, де її тепло вітали депутати.

Відбулися зустрічі Олександра Мороза з Президентом Республіки Польща Лехом Валенсою і Головою Ради Міністрів Вальдемаром Павляком. У ході розмов підкреслювалось велике значення розвитку і зміцнення українсько-польських відносин, співробітництва в різних міжнародних структурах.

Нам довелося жити у складний час, і ми вже заплатили велику ціну за наші незгоди, відзначив Лех Валенса у ході розмови з парламентською делегацією України. Ми повинні сьогодні шукати найоптимальніші шляхи вирішення проблем, які виникають. Певен, що ця зустріч, як і наступні, допоможе не тільки знайти нам взаєморозуміння, а й утвердити наші дві держави в Європі.

Голова Верховної Ради України і особи, які його супроводять, побували на спільному польсько-американському підприємстві «Фріто-Лей», фабриці по виготовленню кондитерських виробів. 60 відсотків акцій цього приватизованого підприємства належить відомій американській компанії «Пепсіко». Олександр Мороз оглянув цехи фабрики, цікавився тим, як тут проходив процес приватизації, що дає людям їх робота на спільному підприємстві.

Олександр Мороз відвідав також торговельний комплекс «Панорама», редакцію газети «Реч Посполита», зустрівся з працівниками Посольства України в Польщі.

ПРИВІТАННЯ

1 ГРУДНЯ З НАГОДИ НАЦІОНАЛЬНОГО СВЯТА РУМУНІЇ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ЛЕОНІД КУЧМА НАДІСЛАВ ВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТОВІ РУМУНІЇ ІОНУ ІЛІЄСКУ

Президент України передав Президентові Румунії і всьому румунському народові побажання успіхів у будівництві процвітаючої, демократичної Румунії і висловив упевненість, що розвиток відносин між нашими країнами з урахуванням спільних національних інтересів сприятиме зміцненню взаємного довір'я, стабільності в регіоні і в Європі в цілому.

ЗУСТРІЧ З ОСВІТЯНАМИ

Навіщо державі фінансувати цілий букет педагогічних вузів, коли вони готують кадри не для освіти, а для комерційних структур? Питання не риторичне, а грошове. Як і питання про те, кому посадити на шию сьогоднішню профтехосвіту — державі, місцевому бюджету чи, може, тому заводику, для якого одне, окремо взяте, ПТУ й готує кадри.

На зустрічі Леоніда Кучми з керівниками шкіл, вузів, галузі в цілому, відповідних профспілки й Комісії ВР йшлося про стратегію реформування й оптимізації освіти. Обговорене надзвичайно широке коло проблем. Співвідношення платного й безплатного навчання, податкові пільги науковим та освітянським закладам — плюси й мінуси, відплив обдарованої молоді за кордон, створення групи елітних вузів, які б забезпечували державі високі міжнародні стандарти, інтеграція з європейською наукою, кооперація академічної і вузівської науки. Йшлося про надмірну університетизацію й академізацію, коли, як пожартував Президент, скоро кожне село матиме свій університет. Міністр освіти Михайло Згуровський повідомив: найближчим часом назви й статуси вузів будуть переглянуті. Йшлося про надто тривале концептуальне становлення гуманітарної науки, проблеми україністики й викладання мовами національних меншин. При Президентові буде створена рада з координації підготовки національних підручників. У порядку дискусії порушене питання про доцільність чи, навпаки, недоцільність поділу міністерства на два — базової освіти (дитячі заклади, школи) й вищої освіти.

Людмила МИКИТЮК.

БУДЕМО СКОРОЧУВАТИ?

1 грудня відбулося засідання президії Ради національної безпеки при Президентові України.

На ньому розглядались актуальні проблеми зовнішньої і внутрішньої політики держави, зокрема скорочення та ліквідації стратегічних наступальних озброєнь в Україні. Обговорені також питання подальшої роботи Ради національної безпеки.

Вів засідання голова Ради національної безпеки, Президент України Леонід Кучма.

Парламентська хроніка

Попрацювали собі і дітям на втіху

Денне і вечірнє засідання 1 грудня

Депутати багато уваги приділили законопроекту про внесення змін та доповнень до законів «Про вибори народних депутатів України», «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» і «Про міліцію». Дискусію викликали статті щодо матеріального забезпечення військовослужбовців, надання їм гарантій та пільг за рахунок військових відомств. Документ відправлено на доопрацювання.

На сесії також прийнято Закон «Про адміністративний нагляд за особами, які звільнені з місць позбавлення волі». Закон дає поняття адміністративного нагляду, визначає його мету, завдання, коло осіб, до яких він застосовується, а також підстави, строки та порядок встановлення нагляду.

Верховна Рада розглянула порядок відшкодування шкоди, заподіяної громадянинові незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури та суду і прийняла законопроект в цілому. Було також внесено зміни та доповнення до Закону «Про підприємництво», до Кримінального кодексу та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за пропаганду порнографії, культу насильства і жорстокості.

У зв'язку з наближенням новорічного та різдвяного свят — найулюбленішої пори для дітей — Верховна Рада прийняла Постанову «Про організацію дитячих новорічних та різдвяних свят».

На порядку денному — держбюджет

Ранкове засідання 2 грудня

Після обговорення порядку денного сесія розглянула проект Закону України «Про інформаційні агентства». Доповідач з цього питання — голова Комісії законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації В.Понеділко. В ході обговорення депутат М.Степанов заявив, що його не дуже хвилює доля інформагентств, бо вони процвітали і процвітатимуть, а більше хвилює те, щоб в ефір не йшла дезінформація. У зв'язку з цим він запропонував внести до закону положення, за яким інформагентства відповідали б за передану інформацію, навіть якщо вона отримана від іншого агентства. Таким чином, на його думку, народ України буде захищено від гангстерів пера. П.Мовчан зазначив, що Україна повинна, насамперед, відстоювати національні інтереси в справі інформування громадян, а відтак і формувати громадську думку. Цю тезу підтримав П.Осадчук, наголосивши, що сьогодні Україна дуже часто стає жертвою дезінформації, а тому інформаційний простір потребує дійового захисту, і саме цьому має слугувати даний закон. В.Алексеєв закликав не плутати інформагентство з телебаченням і прийняти закон у першому читанні. Більшістю голосів (за — 254) проект закону України про інформаційні агентства було прийнято в першому читанні.

Після того депутати почали розгляд питання про внесення змін, доповнень і уточнень до держбюджету України на 1994 рік. Доповідав міністр фінансів України П.Германчук. Зокрема, в зазначив, що видатки, які не були враховані при затвердженні держбюджету, становлять більше 115 трильйонів карбованців. За 9 місяців поточного року доход становив 460 трильйонів карбованців, а видатки — 567 трильйонів. Тобто дефіцит держбюджету становить 107 трильйонів карбованців, або 10 відсотків до уточненого валового внутрішнього продукту. Сесія продовжила обговорення цього питання.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Інтерв'ю в кулуарах

Одна з найболючіших проблем, яку цього дня брався вирішувати наш парламент, — приватизація. Почали розглядати — і знову спіткнулися, повернули на доопрацювання. Народні депутати, з якими довелося розмовляти в кулуарах сесії, розсудили це кожен по-своєму.

Юрій ЗАПОРОЖЕЦЬ, Миколаївський міський виборчий округ № 286 (Миколаївська область):

— Така ситуація складається тому, що ставлення депутатів до приватизації суперечливе, вони по-різному бачать мету цього процесу, його економічні і соціальні наслідки. Я стою на тому, що приватизацію треба здійснювати комплексно, у контексті з іншими перетвореннями, й у цьому, очевидно, логіка Віктора Пинзеника. А для того, щоб усе узгодити, потрібен час.

Микола БАЙРАК, Баглійський виборчий округ № 83 (Дніпропетровська область):

— Ми ще не визначилися з пріоритетами приватизації, не узгодили це питання концептуально. Ми не можемо приймати рішення з будь-чийого голосу — чи то Пинзеника, чи то Таранова. Це питання мають в деталях розглянути депутатські комісії, фракції. Біда Верховної Ради в тому, що ми багато питань виносимо на пленарні засідання, не підготувавши їх належно у комісіях. А так виходить тому, що не всі депутати працюють на постійній основі.

Віктор ШИШКІН, Київський виборчий округ № 296 (Одеська область):

— Усім зрозуміло, хто не бажає приймати остаточне рішення щодо пришвидшення процесів приватизації. Але той лівий блок, котрий будь-яким чином хоче зволікти з вирішенням цього питання, зовсім не зважає на те, що він цим фактично ускладнює ситуацію, бо таким чином дає можливість ще більше розграбовувати нашу державу через так звану «прихватизацію».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Підготував Анатолій БЕНЬ.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про план підготовки проектів актів законодавства, спрямованих на реалізацію положень доповіді Президента України «Про основні засади економічної та соціальної політики»

У зв'язку із зверненням та доповіддю Президента України «Про основні засади економічної та соціальної політики», підтриманими Верховною Радою України 11 жовтня 1994 року, та з метою створення правової бази для проведення радикальних економічних реформ:

1. Затвердити план підготовки проектів актів законодавства, спрямованих на реалізацію положень доповіді Президента України «Про основні засади економічної та соціальної політики».

2. Кабінету Міністрів України та Адміністрації Президента України забезпечити підготовку передбачених планом проектів актів законодавства у встановлені у ньому строки.

3. Контроль за виконанням цього Розпорядження покласти на главу адміністрації Президента України Д.Табачника та міністра Кабінету Міністрів України В.Пустовойтенка.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ, 30 листопада 1994 року.

Криза в Україні хвилює світ

1 грудня у Києві розпочала роботу тридення міжнародна наукова конференція «Соціально-економічні проблеми України як перехідного суспільства», у якій взяли участь учені-економісти провідних зарубіжних вузів, заступник Голови Верховної Ради України Олег Дьомін, міністр економіки Роман Шпек, глава Представництва ООН в Україні Стівен Браун тощо. За словами Олега Дьоміна, «конференція скликана не для того, щоб почути підказку іноземних науковців, як реорганізувати нашу економіку. Ніхто не розв'яже цієї проблеми, крім нас самих. Проте, торуючи шлях до ринкової економіки, корисно спиратися на досвід західних країн».

Конференція покликана ознайомити українських економістів та державних діячів із загальною теорією виходу держави з кризи, коли та перебуває у перехідному періоді, проаналізувати природу інфляції і краху грошових систем, а також визначити, яка стратегія наблизить стабілізацію економіки.

Володимир САВЦОВ, «Голос України»

БЕЗ ЕЙФОРІЇ І ПАНІКИ

Думка оглядача

НАША ДЕРЖАВА — на порозі, безперечно, видатної події у своїй історії. Через кілька днів на будапештській нараді на найвищому рівні країн — учасниць НБСЄ глави делегацій України, США, Росії та Великобританії підпишуть «Меморандум щодо гарантій безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї». Цей документ містить такі важливі компоненти, як підтвердження і повага незалежності, суверенітету, територіальної цілісності України та її кордонів. Окремий пункт Меморандуму присвячений зобов'язанню ядерних держав утримуватися від застосування економічного тиску щодо України для одержання якихось вигод з метою ущемлення суверенітету нашої держави. Члени «ядерного клубу» т... зобов'язуються не застосовувати силу... погрозу силою у відносинах з Україною (це стосується використання як ядерної, так і звичайної зброї). Ядерні держави також зобов'язуються негайно здійснювати відповідні заходи у Раді Безпеки ООН, якщо Україна стане об'єктом агресії. У разі потреби згадані держави, а також Україна, зберуться для проведення консультацій і вжиття відповідних заходів.

Як бачимо, Меморандум — це місткє, виважене й конструктивне волевиявлення великих держав на користь України. Доплюсуймо до цього той факт, що згаданим документом ядерні держави вперше надають гарантії іншій державі, отже роблять безпрецедентний крок у своїй зовнішньополітичній діяльності.

До Меморандуму українська дипломатія (у найширшому розумінні цього державного і...туту) йшла два з половиною роки. Пр...у — долала «круто пересічену місцевість»: від першої, негативної реакції як Заходу, так і Сходу («цього не буде, і забуде про це говорити») до сьогодення, к... світ з'явилася чітка система гарантій. До того ж, це й несла «чужий чемодан»: хоча інші держави — члени колишнього СРСР, на території яких була розташована ядерна зброя — Білорусь і Казахстан — власної ініціативи явно не проявляли, вони одержать у Будапешті практично ідентичні гарантії.

Так, шлях був довгий. Лише минулого місяця остаточно погодилася з текстом Меморандуму Росія, практично до останнього дня зволікала час Франція, яка, до речі, так і не включилася у роботу над Меморандумом, а заявила, що дасть гарантії «в односторонньому порядку» (темою окремої розмови могло б стати питання, чи додасть така позиція престижу офіційному Парижеві). Китай узагалі відбувся заявою про те, що він ставиться до України так само, як і до інших неядерних держав, щодо яких КНР ніколи не застосує ядерної зброї першою.

Більше того, вже після остаточної підготовки Меморандуму дехто у Москві продовжував «коментувати» застереження, з якими Верховна Рада ратифікувала ДНЯЗ, у руслі, мовляв, триваючої «непередбачуваності» України, її «непокірності» й «непослідовності». Інакше кажучи, не припинилися спроби дискредитувати нашу державу, ізолювати її на міжнародній арені. На щастя, намагання «поставити молодшого брата у куток» провалилися. Гарантії нашої національної безпеки стають реальністю.

Отже, гарантії Україні дадуть. То що ж, час влаштовувати феєрверки? Ні, перед тим, як упасти в ейфорію, зважмо на деякі фактори, що не відбилися на глянцюватому папері Меморандуму.

Перш за все — згаданий документ нікого й ні до чого юридично не зобов'язує. І це тоді, коли навіть бездоганно укладені юридичні договори й угоди часто стають «розмінною монетою» у політичній грі великих держав, а то й відверто ними нехтуються. Пам'ятаєте, здається, у Черчілля: «У Британії немає ані союзників, ані противників, є лише її власні інтереси». (Наводячи цю цитату, я далекий від думки кинути тінь на позицію офіційного Лондона з проблеми, яку намагаюсь проаналізувати).

Плюс — той факт, що Меморандум підписуватимуть глави виконавчої влади, зовнішньополітична діяльність яких не завжди адекватна позиції законодавців (найсвіжіший приклад — США, де вже намічається пряме протистояння між «демократичним» Президентом і «республіканським» Конгресом). Отже, хтось колись, підвівшись з депутатського крісла, може заявити: «Ми Меморандум не ратифікували, тому відповідальності за його виконання не несемо».

І взагалі, як заявило свого часу дитя видатних сатириків (хай пробачать мені таку «несерйозну» згадку), «повну гарантію може дати лише страховий поліс». Нам таких гарантій не обіцяють. Більше того, високопоставлений американський представник уже заявив: щодо безпеки України мова не може йти про заходи, передбачені відповідною статтею Північноатлантичного договору. «Ми не беремо на себе зобов'язань прийти на допомогу Україні, якщо вона опиниться у воєнній біді. Це — абсолютно різні речі».

То що ж, забудемо про ейфорію й удамося в паніку? Аж ніяк. Той факт, що Меморандум підписується на найвищому рівні, вже сам по собі є гарантом його політичної ваги. Адже він кріпитиметься на авторитеті лідерів ядерних держав і України. До того ж, цей документ ґрунтується на цілій системі вже прийнятих державами обов'язків, записаних у Хельсінкському заключному акті, інших документах НБСЄ і ООН. Це значною мірою підвищує його статус до обов'язкового. Не слід скидати з рахунку і такий фактор, як повага сучасного світу до цивілізованих відносин, міжнародного права. Та й чи варто забувати про позицію багатьох впливових сил того ж Заходу, які, знову-таки, дбаючи про власні інтереси, хотіли б бачити Україну сильною і суверенною державою? Недарма за кілька днів до початку «саміту» в Будапешті Рада НАТО вирішила терміново виробити спільну позицію усіх держав — учасниць цього блоку, спрямовану на підтримку України.

Проте головний чинник — це наша з вами щоденна робота (пам'ятаєте, у тих же класиків: «Рятування потопаючих — справа рук самих потопаючих»). У цьому зв'язку варто прислухатися до думки такої впливової людини, як заступник держсекретаря США С. Телботт: «Україна — це лакмусовий папірець нової Європи. Якщо вона досягне успіху у своєму переході до ринкової економіки, то шанси на те, що реформи візьмуть гору і в інших державах, зокрема республіках колишнього СРСР, підвищаться. І навпаки, якщо Україна дасть задній хід або порине у вир нестабільності, то може потягти за собою і значну частину регіону».

Отже, давайте діяти без ейфорії, мітинговщини і паніки. Просто — діяти.

Олексій КАВУН, «Голос України»

Про що думати «старшині»?

Три роки тому відбувся референдум, на якому величезною більшістю голосів було підтверджено незалежність України, проголошену 24 серпня 1991 року. Давайте згадаємо ту піднесену атмосферу, в якій 1 гру... проходило голосування. Ті ілюзії, що тепер уже розвіялися. Дійсність виявилася суворішою за будь-які похмурі передбачення — вони, між іншим, були й тоді... Найгірше нині — навіть не сам стан економіки, яка продовжує котитися до прірви, а те, що ми досі в полоні старих уявлень і нічим не підкріплених гасел, нас роздирають протиріччя, досі не знаємо, куди йдемо і чого хочемо.

Та хоч би яка складна була ситуація, не варто забувати відомий афоризм: ніколи не буває так погано, щоб не могло бути ще гірше.

Є ще й таке твердження: єдиний урок, який дає нам історія, це те, що з уроків історії людство не робить жодних висновків. Українцям він, мабуть, не дуже підходить. Бо скажіть на милість, які висновки ми мали б робити зі своєї історії, якщо просто її не знаємо?

Справді, чи багато хто пам'ятає, що був у нашій історії період, який визначається одним словом — Руїна? Було це невдовзі після того, як Україна ціною великої крові здобула незалежність від Польщі. Незважаючи на те, що в нашій свідомості міцно засіло кліше «возз'єднання з Росією», фактично Україна була незалежніша від східного сусіда, ніж сьогодні. Це не парадокс і не перебільшення. Просто тоді не могло бути такої залежності від крана на нафтових і газових трубопроводах, як сьогодні.

Як же скористалася Україна з шансу на самостійність і процвітання, здобутого такою дорогою ціною? Давайте перечитаємо історика Олександру Єфименко: «Через якісь чверть віку, які минули з дня смерті Богдана, «руїна» Правобережної України досягла свого апогею. Подільська, Брацлавська і більша частина Київського воєводства — ці перли польської корони — перетворилися на пустелю. Може, десятків два тисяч жителів ще й тулилися по окраїнах цієї пустелі, в рідкісних і жалюгідних поселеннях по берегах великих річок... Далі в глибину краю пустеля робилася зовсім безлюдною. Розкішні ниви заросли бур'яном; ніде житла людського, ні ознаки стад, якими ще так недавно славилася Україна; здичавілі собаки вели жорстоку боротьбу за виживання з вовками... Поділля зі своєю незвичайною родючістю не могло прогодувати навіть 15 тисяч турецького гарнізону в Кам'янці: діставали припаси з-за Дністра, з Молдавії... Степову Україну з її бідними жителями постачало хлібом Київське Полісся. Припинився торговельний рух, заросли дороги...»

В українській історії то був найчорніший і найстрашніший період. Спробуйте перечитати все, що написали про той час відомі історики. Нічого з того не можна вишикувати в струнký ряд, бо все — якась хаотична й безглузда гра випадковостей. Події, люди, битви, договори, зради, змови — все мерехтить, як у калейдоскопі.

Але ж хай би якими складними й заплутаними були тогочасні події, в основі їх дуже проста причина: проливши море крові, щоб позбутися польського гніту, народ потрапив у ще страшнішу залежність від власних можновладців, став іграшкою в їхніх руках. А ті прагнули влади й багатства, звідси інтриги, безліч гетьманів і гетьманчиків. Якщо вдуматися, то не зовнішні вороги України розділили її на Лівобережну і Правобережну — це насамперед результат інтриг та амбіцій тогочасних політиків.

З величезної кількості фактів хочу навести один. Юрій Хмельницький, ставши гетьманом, вірнопіддано прислужував Москві й пішов на такі поступки, на які ніколи не погодився б його батько. 1660 року в бою під Чудновим козаки на чолі з ним у критичний момент переходять на бік поляків, і московське військо зазнає там справжньої катастрофи, а 17 жовтня в Слободищі підписано трактат, який передбачав ліквідацію Переяславського договору. Через деякий час Юрася зробили гетьманом турки, та вони ж і стратили його. От із таких парадоксів і складалася тогочасна українська історія...

Кажуть, історичні паралелі небезпечні. Бо й справді, важко порівнювати XVII століття з XX. Зовсім інші умови, реалії, навіть геополітичне оточення. Але ж куди дітися від того, що в мирних умовах ми допустили такий спад в економіці, що напрошується порівняння з тодішньою Руїною? Навіть кількість населення невідворотно скорочується. Тоді Україну поділили на лівий і правий береги — тепер дехто пробує протиставити Схід і Захід. Як і тоді, є сили, які бачать шматки її тільки в складі Росії, а є такі, які визнають тільки лозунги «геть від Росії!»

Знову чвари замість того, щоб турбуватися про економіку. Знову «старшина» думає про збагачення. Що там уже про менших чинів говорити, коли кримінальну справу порушено проти колишнього виконуючого обов'язки прем'єра!..

На щастя, криваві міжусобиці XVII століття (1658 року, приміром, коли зіткнулися в кривавій січі дві ворогуючі козацькі армії, загинуло до 50 тисяч чоловік) нині замінено словесними баталіями біля мікрофонів. Але ж варто ще раз нагадати: ніколи не буває так погано, щоб не могло бути ще гірше...

Житомир.

Продиктовано в номер

Візит делегації

Для участі у засіданні Ради Північноатлантичного співробітництва на рівні міністрів закордонних справ до Брюсселя відбула делегація МЗС України на чолі з міністром закордонних справ Г. Удовенком.

Грачов обіцяє не воювати

Міністр оборони РФ П. Грачов заявив, що, у разі введення надзвичайного стану на території Чечні, головна роль збройних сил Росії полягатиме у поданні допомоги підрозділам внутрішніх військ МВС РФ у роззброєнні незаконних формувань і вилученні зброї в населення. «Якщо згідно з рішенням вищого політичного керівництва Росії збройні сили візьмуть участь у врегулюванні становища в Чечні, то російська армія не буде воювати проти чеченського народу», — підкреслив міністр.

Патріарх і по смерті залишається з паствою

Міністерство юстиції зареєструвало міжнародний благодійний фонд імені патріарха Мстислава. Мета нової громадської організації — об'єднання багатьох людей для духовного відродження України на засадах християнства. Засновники — відомі церковні й громадські діячі, науковці, підприємці України і Канади — розробили систему напрямків, за якими здійснюватиметься діяльність фонду. Серед основних завдань — сприяння утворенню єдиної Української помісної церкви, про що мріяв покійний патріарх, перепоховання праху святійшого владики на рідній землі, допомога народній дипломатії України у пропаганді християнської моралі, фінансування будівництва і налагодження роботи притулків для старих і вбогих. Словом, патріарх Мстислав і по смерті залишається зі своєю паствою.

Комп'ютери з'єднають бібліотеку з усім світом

Виконавчий директор Міжнародного фонду «Відродження» Богдан Будзан вручив директорові Державної наукової медичної бібліотеки Раїсі Павленко акт про передачу бібліотеці комплекту найсучаснішого обладнання для підключення до всесвітньої медичної комп'ютерної мережі модемного зв'язку. Це підключення відкриє українським медикам оперативний доступ до новітніх теоретичних надбань світової медицини. Такий самий дарунок найближчим часом одержить і бібліотека Дніпропетровського медичного університету. Підтримка здійснюється в рамках регіональної програми Фонду Сороса «Технічна допомога медичним бібліотекам».

Заява Меджлісу кримськотатарського народу

Президія Меджлісу кримськотатарського народу прийняла заяву в зв'язку з ситуацією в Чечні. У ній, зокрема, сказано: «Так звана тимчасова рада давно відмовилася від припустимих у мирний час методів боротьби і веде неприховані воєнні дії проти законного уряду... Так званою опозицією використовується не лише стрілецька зброя, а й важка військова техніка російської армії... Ультиматум Президента Росії — «Про запровадження надзвичайного стану в Чечні» — не що інше, як легалізація прямого втручання російської армії у справи Чечні».

Президія Меджлісу кримськотатарського народу звертається до чеченських братів із закликом припинити братовбивчу війну, зупинити ескалацію насильства, а також закликає всі демократичні сили Росії зупинити збройне втручання, дати змогу чеченському народові самому вирішувати свою долю і звертається до світового співтовариства з проханням вжити активних політичних заходів для врегулювання воєнного конфлікту в Чечні.

Людмила МИКИТЮК,
«Голос України»

Камерна прелюдія до можливого ренесансу

Наприкінці листопада в Києві відбулося велике свято, присвячене одному імені. Ім'я з небожителів, олімпійців, класиків. Знаємо ми ці «літературно-мистецькі цитування», коли крок вправо — крок вліво розцінюються як правопорушення!

Але ніякого ювілею, ні круглого, ні щербатого, не було. І хоч класик найважливішим з мистецтв вважав не кіно, а слово, і вже точно не джаз, — нам запропонували концерт бардів із вкрапленнями джазу, вечір модерної поезії, музики та інсталяції, концерт фортепіанної музики, вечір рицарської поезії, дві драматичні вистави, два фільми...

І розкішний букет співачок і акторок — Роговцеву, Кадирову, Матвієнко, Недашківську, Петриненко, Слободян, Жадько, Яблонську...

Відтепер кожен вчений грамоті українець має знати, що осінь буває не лише золота й болдинська, а й Лесина. Саме так — «Лесина осінь» — називалося це свято. Китайці вже знають, бо нинішня «Осінь» розпочалася науковими читаннями, в яких узяли участь китайські україністи. А наступного року про це дізнаються й мешканці Кримського півострова, бо щорічне літературно-мистецьке осіннє свято імені Лесі відбуватиметься в Ялті. Кажуть, що ялтинський музей і пам'ятник у жалюгідному стані...

Нинішнього року «Лесину осінь» не пустила до Ялти холера.

Якась холера не пускає Лесю і з книжкових полиць на землю тверді. Перша жінка, яка написала «Дон Жуана». Хоч драматургія, як штовхання штанги, — взагалі не жіноче заняття. Найважча літературна вагова категорія. «Чи не єдиний мужчина в теперішній літературі». Розум не просто чоловічий, а європейський. Став, екранізуй, інтерпретуй, експериментуй, аранжуй, перелицьовуй, перекручуй — тільки не мовчи.

Ніхто в світі не здивувався б, якби Україна мала свій театр Лесі Українки, як Англія має свій шекспірівський театр. Але такого театру в нас нема. І хоч Леся в репертуарі, мабуть, усіх українських актрис, — в театрах вона йде мало. Бракує концепції. Отого самого чоловічого погляду.

— Через все століття на сценах пройшла така махрова шароварщина, а оця європейська драма, на якій могли зростати актори, режисери, театри, з'являлася лише час від часу!

Репліка режисера «Лесиної осені» Василя Вовкуна.

Звичайно, «Лесина осінь» — це не новий театр і навіть не концепція. Для початку вона зібрала людей, які читають, грають і співають Лесю або щось своє, суголосне їй. І навіть поставила рамки — камерність.

Але коли камерні жанри збираються разом і коли вони покликані до життя ідеєю європейськості, яку нам демонструє зі свого далека ця нетипова жінка, — то от вам і концепція.

ЗНЕДОЛЕНІ ПРАГНУТЬ ... ЖИТИ!

У Чернівцях урочисто відкрито міський будинок-пансіонат для ветеранів та інвалідів війни і праці. Новий дім на 155 мешканців, споруджений з ініціативи Міністерства соціального захисту населення України і місцевих органів влади, зведено у привабливому куточку великого саду. Тут старанно вмебльовано кімнати на два-три ліжка, вітальня, медпункт, всі необхідні служби побуту. Інвалідам і ветеранам-одинакам виділено 25 гектарів землі, де вони вже створюють своє підсобне господарство.

Так буковинці зустріли Міжнародний день інвалідів, який сьогодні відзначають у всьому світі.

— За нинішніх умов вести соціальне будівництво надзвичайно важко, — розповідає в розмові з кореспондентом «Голосу України» перший заступник міністра соціального захисту населення України Б.АЛЄЙНИК. — Але там, де на місцях працюють ініціативні керівники, все ж немало робиться на захист знедолених.

Тепер в Україні мешкає понад 2 мільйони інвалідів. Щороку їх кількість зростає в середньому на 200 тисяч чоловік— даються взнаки і старі рани ветеранів війни, і наслідки Чорнобильської трагедії, й інші негаразди. Це люди, які потребують постійної уваги й турботи з боку держави. Свого часу конкретні напрями цієї турботи були визначені Законом Верховної Ради про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні та відповідною постановою Кабінету міністрів про комплексну програму проблем інвалідності. Але час плине, змінюються умови життя, і численні законодавчі та підзаконні акти, які захищали б знедолених, потребують серйозних доповнень, оновлення.

— Цією справою, — наголошує Борис Григорович, — і опікується тепер колектив Мінсоцзахисту. Не без участі його спеціалістів були підготовлені і прийняті Верховною Радою України відомі Закони «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні» тощо. На подання міністерства Кабінет міністрів прийняв нещодавно постанову про пільгове забезпечення медикаментами окремих груп населення, зокрема інвалідів, за рецептами лікарів; про безплатний проїзд для пенсіонерів та інвалідів у міському транспорті (за винятком метро й таксі), а також на приміських маршрутах. Щойно опрацьовано й подано на розгляд уряду доповнення до проекту Закону про зайнятість населення та до Закону про основи соціальної захищеності інвалідів.

Йдеться про трудову зайнятість інвалідів, а отже, й про можливість для них мати додаткове джерело існування. На жаль, тут нашій державі хвалитися нічим. Якщо 1992 року трудова зайнятість інвалідів становила близько 22 відсотків, то нині лише 19. Катастрофічний стан на спеціалізованих підприємствах УТОГ і УТОС. У Товаристві глухих повністю припинили роботу 8 із 40 підприємств, а в УТОС торік скорочено 9 тисяч робочих місць, в тому числі — 3,5 тисячі робочих місць інвалідів. У цій справі необхідно на державному рівні вжити невідкладних заходів.

Сьогодні — Міжнародний день інвалідів

Опікується Міністерство соціального захисту також і забезпеченням інвалідів санаторно-курортним лікуванням, протезно-ортопедичною допомогою, наданням спеціального транспорту та інших засобів пересування. Тут теж свої проблеми, але більшість з них, хоч як це важко, розв'язується. Поточного року має бути оздоровлено понад 60 тисяч інвалідів і ветеранів у профспілкових санаторіях і 28 тисяч — в оздоровницях міністерства. Протезно-ортопедичну допомогу інвалідам надають нині Український НДІ протезування (Харків), 10 протезних підприємств, 40 виробничих дільниць і ательє, 35 медико-технічних бригад, які обслуговують інвалідів за місцем їхнього проживання.

Слід підкреслити, що в протезно-ортопедичній справі, як і в розв'язанні ряду інших проблем, пов'язаних із соціальним захистом інвалідів, дає неабияку користь тісна співпраця Міністерства соціального захисту населення України з Баварським міністерством праці і соціальних справ, сім'ї, жінок і охорони здоров'я. З участю цього міністерства і закордонних добродійних організацій України надають допомогу інвалідними колясками, шляхом підготовки кадрів майстрів-ортопедів. У Києві створено майстерню «Ортотехсервіс». Такі ж майстерні намічено відкрити в Харкові і Донецьку.

Налагоджено виробництво інвалідних колясок і в нашій державі. Цього року потреба в них становитиме майже 28 тисяч. Необхідні коляски тепер виробляють на підприємствах Києва, Львова, Дніпропетровська.

Складніші справи щодо забезпечення інвалідів спеціальним транспортом. Минулого року органами соціального захисту було заплановано для безплатного на[illegible]я та пільгового продажу інвалідам 30 [illegible]ч автомобілів. Але «АвтоЗАЗ» через відсутність коштів виділив лише 19 тисяч машин. Ситуація не краща і нині. Як відомо, тепер завод замість «Запорожця» має поставляти інвалідам «Таврію». Міністерство спільно із Фондом соціального забезпечення інвалідів, Мінфіном України та керівництвом заводу домовились про поставку машин у рахунок взаємозаліку платежів до державного і заводського бюджету. Однак і це мало вплинуло на негативний стан справ.

— І все ж, попри всі негаразди, — мовив на закінчення бесіди перший заступник міністра, — я нерідко захоплююся неабиякою мужністю і життєвою наснагою інвалідів, цих знедолених людей. Уявіть собі, під час проведення Першого Всеукраїнського фестивалю творчості інвалідів «Натхнення», який відбувся з ініціат[illegible]нашого міністерства, в ньому взяли у[illegible]асть більш як 10 тисяч аматорів художньої самодіяльності і народної творчості, зокрема Союзу організацій інвалідів України, У[illegible] УТОС, Комітету ветеранів війни, Союз[illegible]теранів Афганістану, українського товариства «Церебрал», інших інвалідських організацій. З усіма цими організаціями міністерство підтримує тісні зв'язки. Було приємно спостерігати, як люди, обділені долею, мужньо тримаються в житті, прагнуть до високої культури, духовності, суспільного взаєморозуміння. Це ж саме продемонстрували і спортсмени-інваліди, які 24 серпня поточного року брали участь у напівмарафоні та десятикілометровому заїзді на колясках «Кубок незалежності».

У Міжнародний день інвалідів уклонімося цим мужнім знедоленим людям. А щодня — і на свята, і в будні — будьмо уважні до них!

Бесіду вів Володимир ЧЕРКАС.

Юрій ДОЦЕНКО, «Голос України»

«Нордівський» морозець посеред спеки Близького Сходу

Цієї осені в Йорданії відкрито спільне йордано-українське підприємство «Норд», яке створювалося протягом двох років. Статутний фонд його на сьогодні становить 2 мільйони доларів США, значну частку яких внесло Донецьке акціонерне товариство «Норд».

Щойно в місті Сабах введено до ладу потужний завод з випуску холодильників. На урочисте відкриття в арабське королівство прибули один із фундаторів СП, народний депутат України Валентин Ландик і керівник АТ «Норд» Віталій Жидков. На найвищому рівні була представлена і йорданська сторона. Слід зауважити, що продаватимуть холодильники не лише в Йорданії: СП «Норд» вже має контакти з Ліваном, Єменом, Єгиптом та іншими країнами.

— Сьогодні наше підприємство в Сабасі щодоби випускає 100 холодильників, — розповідає генеральний директор «Норду» В.Жидков. — Річний обсяг — 30 тисяч агрегатів. Але це не межа. Як вважають наші вітчизняні спеціалісти, невдовзі можна досягти і 50 тисяч.

Задоволена першими кроками СП і йорданська сторона. Його комерційний директор Фаузі Алі-Хаж повідомив, що відкриття заводу дало можливість працевлаштуватися майже 100 арабським інженерам і технологам.

Відзначимо, що всі комплектувальні для СП в Йорданії сьогодні надходять із Донецька. Колектив донечан і раніше з успіхом експортував свою високоякісну продукцію в понад 200 зарубіжних країн. Але, як відзначає В.Жидков, вперше в нашій державі вітчизняне підприємство інвестує великі кошти в економіку іншої країни. Звісно, це вельми вигідно як донецькому «Норду», так і Україні.

Донецьк.

Валерій ІВАСЬКІВ, журналіст

Ганновер запрошує

У Києві відбулася прес-конференція керівництва відомої німецької виставочної фірми «Дойче Мессе АГ» (м. Ганновер). Журналістам було надано повну інформацію про найважливіші виставки, проведені фірмою, а також про майбутній день економіки України під час Ганноверського ярмарку в квітні 1995 року.

Ганновер є важливим місцем зустрічі для встановлення контактів між Сходом та Заходом і дає хороші шанси для активного експорту й кооперації країнам Центральної і Східної Європи. Ганноверські ярмарки створюють щонайкращі умови для встановлення міжнародних ділових контактів, знайомства зі станом ринку в багатьох сферах. Отож там можна повною мірою перевірити свій власний відправний базис та ділові можливості. Наприклад, 1993 року в міжнародних ярмарках у Ганновері взяли участь загалом близько 23 тис. експонентів і 2,4 млн. відвідувачів користувалися всеохоплюючою системою сервісу та неповторною інфраструктурою виставочної території, що має 1 млн. кв. м і є найбільшою виставочною територією в світі. 1994 року в ярмарках взяло участь 113 експонентів із країн СНД, у тому числі й з України.

І ось Ганновер знову розкриває свої обійми перед Україною, даючи їй чудовий шанс заявити про себе на весь світ. Це має бути дуже важлива й цікава політико-економічна акція — день економіки України на Ганноверському ярмарку-95 — 3—8 квітня 1995 р. Багато що залежатиме від того, як відповідально керівництво України займається підготовкою до репрезентації своєї країни практично перед усім світом. Україна, як держава-партнер, на Ганноверському ярмарку матиме особливий статус і буде в центрі уваги громадськості та преси.

Беручи участь у Ганноверському ярмарку-95, українські підприємства зможуть значно розширити існуючі досі контакти, знайти для себе нових партнерів у співробітництві та кооперації не тільки в Німеччині та Європейському Союзі, а й у тих регіонах земної кулі, що становлять для них інтерес.

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

У НЕБІ НАД ЛУЦЬКОМ — БОМБАРДУВАЛЬНИКИ

Обласний центр давно звик до гулу реактивних літаків. А нині починає відвикати. Чому?

Військо

НЕ ТАЇНА, що в Луцьку базується бомбардувальний полк. Багато років з військового аеродрому здіймалися в небо реактивні літаки, від звуку яких в будинках обласного центру дзеленчали вікна. Останнім часом такі польоти відбуваються рідко. Серед лучан навіть поширилась думка, що літаків уже нема, їх перекинули до Росії...

А насправді полк на місці. Нещодавно командувач Військово-Повітряних Сил України, генерал-лейтенант Володимир Антонець провів підсумкову перевірку професійної майстерності, мобілізаційної готовності та бойової вивучки пілотів.

Сьогодні в складі ВПС України 2500 літальних апаратів, з них 1500 бойових.

— Маємо більш як п'ять тисяч чоловік льотного складу, дві тисячі екіпажів, — розповідав генерал-лейтенант. — Нині відбувається скорочення бойової авіації, виводимо зі складу літаки застарілих типів. У плані реформування і переформування майже двохсот частин. Отже, постають проблеми із соціальним захистом тих, хто залишає військову авіацію. Ще одна проблема: немає достатньої кількості пально-мастильних матеріалів, що позначається на якості підготовки військових пілотів. Тому й навчальні польоти не такі часті, як це потрібно. Та попри всі трудності, українська військова авіація, її особовий склад — у належній бойовій готовності.

І ми мали змогу в цьому переконатися. Біля бомбардувальника СУ-24 — одного з найсучасніших літаків тактичної авіації — я познайомився з льотчиком Миколою Коваленком. Родом він із Житомирщини, після закінчення Ставропольського вищого військово-авіаційного училища служив у Росії, ось уже другий рік, як склав присягу на вірність народу України.

— Сьогодні в мене перший виліт на бомбардувальнику такого типу, — сказав він, — раніше навчався на тренажері.

... Так, бракує авіаційного пального, польоти відбуваються раз у два місяці. Ось чому в небі над Луцьком рідко чути реактивні літаки.

Того ж дня журналісти мали можливість з вертольота спостерігати, як на військовому полігоні поблизу Поворська, що в Ковельському районі, відбувалося бомбометання. В одному з вильотів брав участь командир Луцької авіаційної дивізії генерал-майор Леонід Александров.

— Сьогодні в небо піднялися 18 льотчиків, з них 9 взяли участь у бомбометанні, — сказав він. — Я задоволений рівнем льотної та бойової підготовки особового складу дивізії. Але молоді пілоти ще мало літають. Бракує й льотчиків високого класу. Ніде правди діти — залишають авіацію класні спеціалісти.

Волинська область.

На знімках: бойові крилаті машини перед стартом; підполковник Георгій Русин задоволений польотом.

Фото Валерія БЄЛОВА. (Укрінформ).

Сторінками газет і журналів

Українці на білому світі

Газета «Вісті», яка видається у Слов'янську на Донеччині, посилаючись на різні джерела інформації, повідомила, що за межами рідної держави мешкають нині понад 16 мільйонів українців. Зокрема, в країнах СНД: у Росії — 4 362 000; Білорусі — 291 000; Молдові — 600 000; Казахстані — 396 000; Узбекистані — 153 000; Киргизстані — 108 000; Грузії — 53 000; Таджикистані — 42 000; Туркменистані — 35 000; Вірменії — 3 300.

Значна громада наших земляків здавна переселилася на американський континент. Сьогодні вони живуть: у США — 1 200 000; Канаді — 1 000 000; Аргентині — 200 000; Бразилії — 155 000; Парагваї — 12 000; Уругваї — 10 000; Венесуелі — 3 500.

А ось як розсіяно українців по Європі: у Польщі — 600 000; Румунії — 300 000; Словаччині — 150 000; Латвії — 92 000; Чехії — 50 000; Хорватії — 50 000; Литві — 45 000; Естонії — 44 000; Англії — 35 000; Франції — 35 000; Словенії — 25 000; Німеччині — 22 000; Австрії — 6 000; Бельгії — 5 000; Угорщині — 3 500.

Дісталися наші земляки й далекої Австралії. Нині їх там — 35.000; у Новій Зеландії — 500. Чимало нашого брата оселилося і в країнах Східної Азії та Африки.

З архівів ВУЧК—ГПУ—НКВД—КГБ

Під такою назвою побачило світ перше число часопису, заснованого Національною Академією наук, Інститутом історії, Службою безпеки, Державним комітетом у справах видавництв, поліграфії та книгорозповсюдження, Головним архівним управлінням при Кабінеті міністрів України, Всеукраїнською спілкою краєзнавців і товариством з обмеженою відповідальністю «Інтерв'ю». У вступній статті до нового видання голова Головної редакційної колегії науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією» академік П. Тронько наголошує, що ще кілька років тому про такий часопис годі було й мріяти — закриті для дослідників «спецхрани», суворі застереження грифи, численні відомчі інструкції перетинали шлях для написання правдивої історії українського народу.

Тепер нові часи — нові можливості. Основну увагу редакція нового часопису приділятиме публікації документів, статей і повідомлень, підготовлених на основі маловідомих матеріалів з архівів вищого політичного керівництва колишнього СРСР, Міністерства внутрішніх справ і Служби безпеки України. Вже у першому числі журналу читачі мають змогу познайомитися з архівними документами про політичні репресії 20—30-х років в Україні, з матеріалами «Окремої папки», з історією України в біографічних нарисах її діячів — політиків, науки, культури тощо.

Не всі публікації, вміщені у першому числі часопису, сприймаються однозначно. Але їх інформаційна насиченість, напевне, зацікавить читача.

Половина Росії голодує...

Грошовий доход мешканців половини регіонів Росії не перевищує 200 тисяч рублів на місяць. Однак, за підрахунками фахівців з Міністерства праці РФ, для того, щоб просто «зводити кінці з кінцями», середньостатистичному росіянинові потрібно як мінімум 300 тисяч рублів. Та на сьогодні лише у трьох регіонах країни — Москві, Тюмені й Карелії — основний доход населення перевищує 400 тисяч.

(«Комсомольская правда» за 19 листопада 1994 р.).

... а англійців загризають воші

Про це неприємно писати, але так воно й є, нічого не поробиш, сказано в лондонській газеті «Санді телеграф», що повідомила про давно не бачене у Великобританії і незрозуміле нашестя вошей. Чи то незвично тепле літо спричинило це, чи щось інше, та в десятках тисяч родин з подивом почали вичісувати з волосся чіпких паразитів. Причому паразити ці досягають велетенських розмірів — до 5 міліметрів і на них не діють жодні пестициди. Фармацевти, пише газета, безпорадно розводять руками: в англійських вошей — стійкий імунітет проти більшості відомих хімікатів.

Вести з цим боротьбу і важко, і довго, зазначає «Санді телеграф», але боротьбу розпочато. Що вона дасть?

(«Киевские новости» за 18 листопада 1994 р.).

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

ТАНК ТРЕБА ВІДМІНЯТИ

Репліка

Якось у божевільні хворі гралися у війну. За півгодини майже всіх було «вбито» чи «поранено», а один «воїн», незважаючи на град куль, все воював і воював. Причину своєї невразливості він пояснив тим, що, мовляв, він у танку.

Слава Богу, реальне життя не божевільня. Яке воно було б непросте навіть за ринкових умов! Хоча й сьогодні важко вижити в морі ринкового шквалу. Але незважаючи на те, що за ринку всі мають бути в однакових умовах (теоретично), знаходяться добрі державні дядьки-мужі, які певні структури намагаються посадити в танк. Щоб були невразливі. Всупереч логіці, законам, які регламентують монополізм.

Нині в Україні діють кілька сотень страхових компаній, напрацьовано певну законодавчу базу, є державний контрольний орган — Укрстрахнагляд. Можна було б сподіватися і на розвиток здорової ринкової конкуренції, де перемагає той, хто найкраще забезпечить попит споживачів-страхувальників.

26 листопада у «Голосі України» було надруковане рекламне оголошення Національної акціонерної страхової компанії «Оранта», де нагадується, що згідно з рішенням уряду всі власники транспортних засобів повинні до 1 січня 1995 року укласти договір страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів.

Далі «Оранта», погодившись, що страхових компаній в Україні багато, рекламує свої переваги. Нормальний рекламний текст.

Але дивують деякі державні мужі, які, ігноруючи антимонопольне законодавство, проявляють чи то некомпетентність, чи то щось інше.

Ось, приміром, візьмімо розпорядження № 153 від 19 жовтня 1994 року, яке підписав заступник голови Київської облради Ю. Каплін. Там **«рекомендовано проводити обов'язкові страхування** транспортних засобів у НАСК «Оранта» (Укрдержстрах) та її відділеннях». Подібні документи надійшли до керівників підприємств різних форм власності і в інших областях України. З якого такого дива обласне керівництво вирішило підтримати окремо взяту страхову компанію? Невже там діють потужні рейтингові служби, які підказують йому, кому з учасників конкурентної боротьби на терені молодого ринку страхових послуг підставляти державне плече?

Серію риторичних запитань можна було б завершити питанням вельми серйозним: а чи готові місцеві органи влади розділити з «Орантою» страхову відповідальність? Проте симбіоз органів державної влади і комерційної структури безперечний.

Як то кажуть, чим далі в ліс, тим більше дров. Маючи на руках розпорядження Ю. Капліна, на місцях його вже можна трактувати на свій розсуд. Що й зробив начальник броварського відділення «Оранти» З. Куліш. У своєму листі керівництво відділення повідомляє, що власники транспортних засобів **зобов'язані до 1.01.1995 року провести страхування цивільної відповідальності, яке проводить НАСК «Оранта»** (Укрдержстрах). Ось так: зобов'язані, і край.

Не відстають від державних керівників обласного рангу і керівники галузей. Приміром, заступник міністра транспорту, директор департаменту автотранспорту В. Рева **пропонує забезпечити** укладання договорів страхування зі спеціалізованою страховою компанією «Гарант-авто». А якщо хтось захоче скористатися послугами тієї ж «Оранти» чи іншої страхової компанії? Як це буде розцінено?

І знову ж таки: а чи розділить Міністерство транспорту страхову відповідальність з «Гарантом-авто», якщо, не доведи Боже, компанія збанкрутує? Чи діятиме за принципом «моя хата скраю»?

Висновок один. Не треба споряджати танк. Обов'язкове страхування, яким справді є страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів, — це не державне замовлення. Танк треба відміняти.

Міст на шляху до Бога

Релігія

Якщо хтось сприйме сто доларів за шматочок шпалер, то ця думка буде помилковою. Наслідки будуть, звичайно, сумні. Шкода ста доларів!

Хіба це не чудово, коли людина має добру думку про Ісуса? Останнім часом багато хто говорить з повагою про Нього. Його буквально засипають компліментами, називають найшляхетнішою людиною чи реформатором соціальних досягнень, чи глибокодумним філософом, чи засновником релігії.

Помилкова думка має наслідки. Ми захоплюємося шляхетними людьми. Ми намагаємося стати схожими на них. Про філософів можна ламати собі голову чи писати про них книгу. Засновники релігії завжди мають якусь утіху для набожних душ. Та Ісус пропонує нам набагато більше. Він не хоче, щоб Йому служили, Він хоче служити нам. Він хоче взяти на Себе наш тягар. Тому Він прийняв на Себе смерть. Він хоче керувати нашим життям сьогодні, а не з далекого минулого, бо Він і сьогодні живий і говорить з нами у Своєму Слові, Біблії.

Коли ми бажаємо перетнути річку, нам, як правило, потрібен міст. Якщо, на березі є виставка картин, на яких зображено усілякі мости, то нам це нічим не зарадить. Нам потрібен справжній міст, яким ми зможемо пройти. Саме це Ісус і хоче запропонувати нам: він хоче послужити для нас мостом на шляху до Бога і до вічного життя.

Якщо ви, шановні читачі, хочете більше дізнатися про Ісуса, ми безкоштовно надсилаємо всім, хто бажає, книгу Д. Макдауелла «Ісус». Наша адреса: 293780, Львівська область, м.Трускавець, вул. Роксоляни, 10, Християнська місія «Вістка миру».

Одним абзацом

Депутатство може стати прибутковою справою

Став відомим проект ухвали Львівської міськради, згідно з яким депутати мали б отримувати доплату у розмірі 10 мінімальних зарплат. Автор проекту Ярослав Янчак вважає, що такий захід підвищить соціальний статус депутатів, зробить їх більш незалежними від своїх виробничих керівників. Як вважає решта депутатів, покаже найближча сесія. А поки що багато їх підтримує думку Я.Янчака: не варто здіймати галас через таку дрібницю.

Квартира в Ялті — це не так просто

В Ялті приступила до роботи недавно сформована контрольна комісія уряду Криму. Її голова Володимир Шевйов на запитання журналістів, чому саме Ялта потрапила в поле зору, відповів, що звідси надходить найбільше скарг щодо розподілу житла і роботи житлово-комунальної служби.

Комунгосп на селі? Давно потрібен

Тернопільський облсількомунгосп приступив до облаштування сільських очисних споруд. Цього року на їх реконструкцію заплановано освоїти 2 млрд крб. Йде мова про будівництво нових. Але комунгоспівці розуміють, що це лише частково зніме гостроту проблеми. Бо село потребує газифікації, водогонів, того ж організованого прибирання сміття. А для цього потрібні невеликі мобільні комунальні підрозділи, які б цим займалися. Комунгоспівці за відповідного зацікавлення місцевих Рад готові за це взятися.

Довідка, як завжди, — проблема

В Ужгороді почало діяти Закарпатське обласне представництво Фонду взаєморозуміння і примирення, створеного в результаті угоди ФРН з Росією, Україною і Білоруссю про компенсацію тим, кого в роки війни вивезли на примусові роботи до Німеччини або кинули до концентраційних таборів. Голова обласного представництва Андрій Шекета вважає, що таких осіб на Закарпатті — 7—8 тисяч. Документально підтвердили своє право на компенсацію (а вона становить понад 400 марок) поки що до 2 тисяч чоловік. Решта збирає потрібні довідки. А це у наших умовах — велика проблема. Тим більше для людей похилого віку, яким працівники райсоцзабезів допомагають не дуже.

Без води, та ще й без світла

— Крим, що залишився без води, невдовзі може залишитися і без електроенергії, — попереджає мешканців півострова заслужений енергетик України Адольф Йоффе. Місцеві електростанції спроможні забезпечити потреби автономної республіки лише на 5—8 відсотків (за потреби 1,5 млн кіловат). Уже сьогодні в багатьох містах щовечора по кілька годин люди сидять у темряві. Коли ж настане справжня зима, стане ще сутужніше.

Три депутати і один журналіст

Депутати Верховної Ради від Рівненщини почали проводити щомісячні зустрічі із журналістами. На недавню таку зустріч з трьома депутатами — Василем Червонієм, Романом Омельчуком та Володимиром Ковтунцем прибув аж... один журналіст.

За повідомленнями наших кореспондентів та агенції «Інтелект».

НЕ МОЖЕ ОДИН КІНЬ ОДРАЗУ ДВОМА БОРОЗНАМИ ЙТИ

На запитання нашого кореспондента відповідає голова Тернопільської обласної Ради народних депутатів Борис КОСЕНКО

Нелегкі часи переживає сьогодні Тернопільщина. Як, зрештою, й інші регіони нашої держави. Мізер вітчизняних дешевих товарів на прилавках, необлаштований належно побут, безпомічність трудових колективів у розв'язанні соціальних проблем. Дедалі важче стає знайти більш чи менш пристойну роботу, особливо — в сільській місцевості. А ті, які її мають, трапляється, місяцями не одержують зарплати. Така вона — нинішня реальність. Власне, з цих проблем і почалася наша розмова з головою Тернопільської обласної Ради Б.Косенком, обраним на цю посаду навесні цього року.

— Ситуація справді непроста, — каже Борис Григорович. — Але коли будемо нарікати одне на одного, як то кажуть, плакатися в камізельку, то нічого з того не вийде. І ніхто за нас того не зробить, що маємо зробити самі.

Узяти хоча б виробниче об'єднання «Ватра». Випускає воно побутові вироби понад 400 видів. Комплектувальні й матеріали також завозить звідусіль. І знаходить надійних партнерів, і зі збутом немає якихось особливих проблем. Чим це передусім зумовлене? Бо на «Ватрі» раніше за інших відчули вітер змін, працювали не на склад, а робили (і роблять!) те, що людям потрібно.

Певна річ, що не зайва для нас і продукція, яку випускають такі промислові велети краю, як Тернопільський комбайновий завод й Тернопільське орендне підприємство «Текстерно». Але якщо на комбайновому знову ж таки є проблеми з комплектувальними, які одержували раніше з Росії і Німеччини, та зі збутом продукції, то для «Текстерно» потрібна сировина, тобто бавовна. Втім, після візиту в Україну Президента Узбекистану пана Каримова й підписаних ним у Києві документів з'явилася надія, що сировина в нас нарешті з'явиться. Та й самі не сидимо склавши руки — шукаємо прямі зв'язки.

А на комбайновому розробили кормозбиральну машину. Але запустити її в серійне виробництво не можуть — потрібні інвестиції, підтримка на державному рівні.

— Чи не ліпше знайти партнера-інвестора в тій же Німеччині чи, скажімо, в Польщі?

— Повірте, їх не дуже-то тягне в Україну. У них є інші орієнтири — західні. Та й не можемо ми з ними розраховуватися лише товаром, а на інші варіанти вони не погоджуються.

Область сповна розрахувалася з державою з продажу хліба. І люди заробили вдосталь зерна. Проте держава винна нам ще 78 мільярдів карбованців за зернові. Але сьогодні карбованець, погодьтеся, уже не той, що був у жовтні, а тим паче — наприкінці літа.

Ще й кажуть, що дотації селу «розкручують» колесо інфляції — і від того навіть ніяково стає. Хіба це дотації? Це просто плата за вироблену продукцію. Та ще й за явно заниженими цінами. Село не потребує ніяких дотацій. Просто за продану продукцію треба належно платити виробникам. Ціни на зерно, м'ясо, молоко треба відпустити. Держава, як на мене, має тримати в своїх руках, під своїм контролем лише ветеринарну службу, племінну справу, насінництво і, можливо, ще захист від шкідників у рослинництві. То мають бути державні структури, і не треба з цього робити комерції.

— А державні контракти залишити?

— Вони, як на мене, зайві. Можливо, на певний перехідний період деякі з них залишити. Скажімо, на хліб. Але цей контракт має бути підкріплений певними зобов'язаннями з боку держави. І не інфляційним карбованцем, а, скажімо, дизельним пальним чи бензином. І тоді, повірте, нікого не треба буде вмовляти, підганяти — процес піде.

— Борисе Григоровичу, якою вам бачиться земельна реформа в українському селі?

— Я проводив би її в кілька етапів. Без поспіху. Насамперед треба зробити власником землі того, хто на ній працює. Щоби він безпосередньо залежав від плодів власної праці. Ліпше родить земля — ліпше живуть селянин і його сім'я. Гірше — сутужніше доводиться і селянинові. Звісно, треба допомагати сільському господареві в разі засухи чи повені, щоби він не збанкрутував через стихійне лихо.

Але сьогодні ми не можемо допустити, щоби суцільні межі поділили-покраяли наші поля. То, як на мене, призведе до катастрофи сільського господарства.

— Чому?

— У наше сільське господарство — колективне чи фермерське — ніхто з інвесторів поки що грошей не вкладатиме. Але на селі є вже певна матеріальна база, зокрема тракторні стани, ремонтні майстерні. Це, як правило, капітальні споруди, начинені обладнанням і технікою. Так, вона не найновіша, бо протягом останніх років господарства практично не придбали нічого нового — немає за що.

Чи взяти великі комплекси з відгодівлі худоби, зосереджені біля цукрових і спиртових заводів і зорієнтовані на їх відходи — жом і брагу. Сьогодні тут поставлено на відгодівлю до 200 голів худоби на одного працівника. Який, скажіть, фермер дасть собі раду з таким поголів'ям? То чи треба все це ламати й дрібнити?

Сільським трудівникам треба дати земельні наділи до півгектара, як це, зрештою, і зроблено на Тернопільщині. Цією землею селянин і повинен розпоряджатися на власний розсуд: здавати в оренду, продавати, дарувати чи самому на ній працювати.

Ні, я не проти фермерства. Хто хоче самостійно господарювати, хай бере свій пай з колективної спілки і працює. Тільки не треба нікому нічого нав'язувати, штучно цей процес підштовхувати.

Маємо в області понад 700 фермерських господарств. З них лише третина фермерів, які люблять землю і хочуть довго на ній працювати. Решта — це ті, які прагнуть за кілька років взяти від землі все, що тільки можливо, не давши їй нічого натомість. Одне слово, нажитися на землі.

Так, вони працюють на виділеній землі — їм вистачає. Але розширювати виробництво вони не хочуть і, зрештою, не можуть.

Ще раз повторюю: я за те, щоби справжнім господарям дати змогу фермерувати, всіляко сприяти їм, але без права продажу землі. Бо то неодмінно призведе до спекуляції. А там — далі побачимо.

— Яка модель виконавчої влади вам найбільше імпонує? Скажімо, «сильні регіони — сильна держава» вам до вподоби?

— Цілком! Та воно так і має бути. Бо сьогодні міністерства, крім хіба що оборонного та ще кількох, повинні істотно змінити свої функції. Вони, як на мене, мають передусім займатися стратегією науково-технічного прогресу своєї галузі, прогнозами щодо потреби матеріальних засобів — де і що потрібно, зрештою, координувати кооперативні зв'язки між підприємствами, бо комплектувальні виробляють у багатьох регіонах.

Але ті самі міністерства аж ніяк не повинні бути коморою чи банком. Всіма іншими проблемами мусять займатися самі виробники на місцях. І тоді регіони нормально запрацюють, нормально заживуть.

— А якої влади нам потрібно?

— Однозначної відповіді тут бути не може. Я думаю, що всі ці проблеми треба знову ж таки поділити на дві частини.

Ось відбулися вибори голови сільських, міських, районних та обласних Рад обрані загальним голосуванням. Отже, змінився і самий статус цих керівників. Саме на них має замикатися вся влада.

І цілковита підпорядкованість по вертикалі. Так, голова обласної Ради має бути підпорядкований Президентові України. Мало того, Президента треба наділити правом продовжувати роботу голів обласних Рад, або й звільняти їх з роботи. І не треба з цього приводу затівати якісь катавасії. І так — по всій вертикалі: від голови обласної Ради — до голови сільради.

Інша проблема — самоврядування. Бо є депутати, є Ради. І кожна з них має обговорювати й розв'язувати проблеми, як то кажуть, на своєму рівні. Скажімо, для сесії сільської Ради — це проблеми благоустрою і санітарного стану села, користування спільними угіддями, використання землі в межах села... Сесія районної Ради передусім повинна обговорювати і затверджувати місцевий бюджет, перспективи розвитку свого регіону... А все інше треба передати виконавчим структурам. Як то кажуть, кожному своє. Бо не може один кінь одразу двома борознами йти. І поменше популістських та нігілістичних закликів.

Більше роботи — менше нарікань.

З головою розмовляв Володимир ЗАДНІПРОВСЬКИЙ.

Фото Степана ЧЕРВІНСЬКОГО.

Понеділок, 5 грудня

УТ-1

14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Диво з Андріївки». Частина 1.
16.50 Маленький концерт.
17.00 Обличчям до столиці.
17.30 Фант-лото «Надія».
18.25 Програма ТБ Ірану.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Добрий знак», «Ближче до діла», «Візитна картка», «Маю право».
20.15 Сни напрокат. Андорра.
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 «Версія».
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Уперше на екрані УТ. Худ.фільм «Крамниця «Рубінчик» і...» (Одеська кіновідеостудія).
23.25 На «Таврійських іграх». Сергій Шматок.
23.55 УТН.
0.05 Італійські пісні у виконанні народного артиста України Ф.Мустафаєва.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок».
7.50 Новини.
8.00 «Топо Джіджіо». Мультсеріал (Японія).
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
.50 Новини (з сурдоперекладом).
.50 Що? Де? Коли? (9.50 Новини).
.50 Новини.
15.00 Нові імена.
15.30 Зоряний час (15.50 Новини).
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 У всіх на вустах.
17.30 Обережно, СНІД. Репортаж.
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX століття. Г. фон Караян.
17.50 Новини (з сурдоперекладом).
18.00 Година пік.
18.30 Телесеріал «Дика Роза».
18.55 Загадки історії. Частина 1 — «Цезар Нерон».
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 Зустріч з О.І.Солженіциним.
20.55 Гол.
21.25 Загадки історії. Частина 2 — «Оргія».
22.05 Кабаре «Всі зірки».
22.50 Новини.
23.00 Нові обивателі.
23.30 Авто-шоу.
23.50 Прес-експрес.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... Потрібні...
Час ділових людей.
Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Кліп-антракт.
8.30 Депеша.
9.00 «П'ята п'ятниця. (Меланхолія)». Худ.фільм (Німеччина).
.35 Телегазета.
.0 Селянське питання.
Вісті.
11.05 Ділова Росія (13.00 Вісті).
13.45 «Холостяки», «Крейзі». Короткометражні худ. фільми.
15.00 Вісті.
15.10 Музична мозаїка.
15.25 Нова лінія.
16.05 Там-там новини.
16.20 Свято кожного дня.
16.30 На Всесвітній шаховій олімпіаді.
17.00 Ніхто не забутий.
17.05 Спасіння 911.
18.00 Телефільм.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Катерина Вороненко.
19.10 Мультфільм.
19.15 Вікторина.
19.30 СНН.
20.00 САМ собі мандрівник.
20.25 Візитка.
20.30 Світовий детектив. «Еркюль Пуаро».
21.30 Вікна.
22.00 Сьогодні на сьогодні.
22.05 «Швеція сьогодні». Фільм 3.
22.30 СІТ-3.
22.40 Телегра «5 плюс 1».
23.00 Вікна.
23.05 Худ.фільм. «Спрут-6». 5 серія. Частина 2.
0.10 СІТ-3.
0.20 Про-відео.

Вівторок, 6 грудня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Перехрестя.
8.45 Худ. телефільм «Дона Бейжа». 17 серія.
9.40 Доброго вам здоров'я. Що таке ендоскопія?
10.25 Мультфільм «Якщо падають зірки».
10.35 Шкільний екран. 9 кл. Фізика. Теплові двигуни і екологія.
10.55 «А без Подолу Київ неможливий...»
11.40 Шкільний екран. 11 кл. Українська література. Андрій Малишко — поет, пісняр.
12.05 УТН.
12.15 Концерт «Рок-н-рол на руїнах». Частина 1.
12.45 Худ.фільм «Крамниця «Рубінчик» і ...»
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Диво з Андріївки». Частина 2.
16.40 Освітній канал для школярів. Лауреати Нобелівської премії. І.Бунін. «На всі руки майстер». Вишивка.
17.25 «А я собі заспіваю...» Заслужена артистка України Клара Лабик.
17.45 Футбол плюс.
18.05 Хто допоможе книзі (видавництво «Основи»).
18.35 Три роки Збройним Силам України.
18.50 УТН.
19.00 Кубок Європи з баскетболу. «Київ-Баскет» — «Фідефінанц» (Швейцарія). У перерві — 19.35 Фінансовий огляд.
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Блок-Нот.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Тележурнал «Право».
22.25 Література класика на екрані. Худ.телефільм «Три роки». 1 серія.
23.55 УТН.
0.05 Худ.телефільм «Три роки». 2 серія.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок».
7.50 Новини.
8.00 «Топо Джіджіо». Мультсеріал (Японія).
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Ти пам'ятаєш, товаришу...
9.30 Народна музика.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 Веселі нотки.
15.30 Чарівний світ, або Сінема.
15.50 Новини.
16.00 Джем.
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Таємниці Старої площі.
17.30 Загадка СБ.
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX століття. Ж.Кусто.
17.50 Новини (з сурдоперекладом).
18.00 Година пік.
18.25 Телесеріал «Дика Роза».
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 З перших рук.
20.50 Пісня-94.
21.35 «По Таганці ходять танки». Худ.фільм.
23.00 Новини.
23.10 Канал Ітоэй.
23.50 Прес-експрес.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... Потрібні...
7.30 Час ділових людей.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Військовий кур'єр.
8.40 Телегазета.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
11.05 Ділова Росія (13.00 Вісті). 13.45 Спасіння 911.
15.00 Вісті.
15.10 Музична мозаїка.
15.20 «Жеребець-пустун». Худ.фільм (Австралія). 4 серія.
15.50 Там-там новини.
16.05 Свято кожного дня.
16.15 Здорово живеш.
16.30 На Всесвітній шаховій олімпіаді.
17.00 Безшумні лідери.
17.30 «Кіно у грудні».
17.40 Студія «Укртелефільм» представляє: «Ностальгія».
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Оксана Марченко.
19.10 «Приват-ТБ» представляє: «Дітвора».
19.30 СНН.
20.00 Візитка.
20.05 Сезон.
20.20 «Приват-ТБ» представляє: «Новини з-під парти», «Реп-обійма», «Легенди давнини сивої».
21.25 Вікна.
21.30 Візитка.
21.35 Зворотний зв'язок.
22.00 Відеозвіт про роботу другої сесії Верховної Ради України.
23.00 СІТ-3.
23.10 Худ.фільм на ваші замовлення.
0.45 СІТ-3.
0.50 Про-відео.

Середа, 7 грудня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Фінансовий огляд.
8.25 Худ.телефільм «Дона Бейжа». 18 серія.
9.20 Уроки французької мови. Урок 14.
9.50 Свічадо. Реальність неможливого.
10.25 Мультфільм «Небесний дар».
10.35 Шкільний екран. 11 кл. Основи інформатики і обчислювальної техніки. Мова програмування Паскаль.
11.05 Документальний екран. «Бог і Ми».
11.40 Музика України.
12.00 УТН.
12.10 Концерт «Рок-н-рол на руїнах». Частина 2.
12.35 Худ.телефільм «Три роки». 1 серія.
13.40 Благо.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Мультфільм «Домовий і господарка».
16.20 Канал «Д».
16.50 Освітній канал для школярів. Шота Руставелі. «Витязь у тигровій шкурі». «У стародавньому Києві».
17.40 Шахова магія.
18.10 Осінь політиків.
18.40 Синтез.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Запитуйте — відповідаємо.
19.35 Є.Станкович. Соната-пікколо.
19.45 Економічний огляд.
20.05 Парламентський канал.
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.20 Футбол. Ліга чемпіонів. «Динамо» (Київ) — «Баварія» (Мюнхен). У перерві — тираж лотереї «Укрлотто».
23.20 Футбол. Ліга чемпіонів. «Барселона» (Іспанія) — «Гетеборг» (Швеція). У перерві — УТН.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок».
7.50 Новини.
8.00 «Топо Джіджіо». Мультсеріал (Японія).
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 Подивись, послухай.
15.20 «Літаючий будинок». Мультсеріал.
15.50 Новини.
16.00 Тін-тонік.
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Телерадіокомпанія «Мир».
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX століття. Є.Патон.
17.50 Новини (з сурдоперекладом).
18.00 Година пік.
18.25 Телесеріал «Дика Роза».
18.55 «Я тебе посвящаю в кохання...» М.Караченцов.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 Вісники.
21.20 Футбол. Ліга чемпіонів. «Парі Сен-Жермен» (Франція) — «Спартак» (Москва). У перерві — 22.20 Новини.
23.20 Прес-експрес.
23.30 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд 7 матчів.

УТ-2, канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... Потрібні...
7.30 Час ділових людей.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 «Невідомий Теннессі Уїльямс».
9.10 Ранковий концерт.
9.25 «Уроки Вірменії». Відеофільм.
10.10 Мемуари. К.Ваншенкін про О.Твардовського.
10.35 Телегазета.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
11.05 Ділова Росія (13.00 Вісті).
13.45 «Батьківський день», «Пропаща справа». Короткометражні худ. фільми.
15.00 Вісті.
15.10 Музична мозаїка.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Свято кожного дня.
16.15 Звичайна справа.
16.30 На Всесвітній шаховій олімпіаді.
17.00 Панове-товариші.
17.15 Кліп-антракт.
17.20 Господар.
17.50 Телефільм «Справа Бейліса».
18.25 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.55 Київська панорама.
19.15 Док. фільм «Катерина».
19.35 Худ. телефільм «Санта-Барбара».
20.30 Студія «Укртелефільм» представляє: «Кордон».
21.05 «Хіала» пропонує.
21.15 Кримінальна хроніка тижня.
21.45 Вечірній концерт.
22.00 Відеозвіт про роботу другої сесії Верховної Ради України.
23.00 Молодіжна студія. «Нон-стоп рандеву».

Четвер, 8 грудня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Худ.телефільм «Дона Бейжа». 19 серія.
9.05 Канал «Франс Інтернасіональ» представляє: «Франція в калейдоскопі».
9.40 Мультфільм «У синьому морі, у білій піні».
10.15 Концерт «Рок-н-рол на руїнах». Частина 3.
10.45 Худ.телефільм «Три роки». 2 серія.
12.00 УТН.
12.10 Футбол. Ліга чемпіонів. «Динамо» (Київ) — «Баварія» (Мюнхен).
13.55 «Співучі дівчата». Концерт-нарис.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Освітній канал для школярів. Правнича студія. Уроки французької мови. Урок 15.
17.00 «Дзвени, бандуро». Оксана Герасименко.
17.40 Трагізм долі — високий.
18.10 До 50-річчя визволення України від фашистських загарбників. «Три долі — три свічі». Хмельницьке телерадіооб'єднання.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Фінансовий огляд.
19.35 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.
20.35 Поради телерадіорекламі.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 «Несподіваний дощ». Міс Телемодель-94.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Дона Бейжа». 23 серія.
23.00 Канал «Франс Інтернасіональ» представляє: концерт МСМ.
0.00 УТН.

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок».
7.50 Новини.
8.00 «Топо Джіджіо». Мультсеріал (Японія).
8.25 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 У світі тварин (з сурдоперекладом).
9.40 Мультфільм.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 Мультутопія.
15.30 На балу у Попелюшки.
15.50 Новини.
16.00 Комп'ютер-хол.
16.20 «Елен і підлітки». Молодіжний серіал.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 ...До 16 і старші.
17.30 Людина і закон. Спецвипуск.
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX століття. Франц-Йосиф.
17.50 Новини (з сурдоперекладом).
18.00 Година пік.
18.25 Телесеріал «Дика Роза».
18.50 Баскетбол. Чемпіонат Європи серед клубів. Чоловіки. ЦСКА — «Скаволіні» (Італія).
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 Москва — Кремль.
21.00 Лотто «Мільйон».
21.30 А.Делон у худ.фільмі «Не будіть сплячого поліцейського» (Франція) (22.50 Новини).
23.30 «Овація» представляє (23.50 Прес-експрес).

УТ-2, канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... Потрібні...
7.30 Час ділових людей.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Кліп-антракт.
8.30 Поїхали.
8.40 Телегазета.
8.45 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
10.25 Торговий дім.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
11.05 Ділова Росія (13.00 Вісті).
13.45 Спасіння 911.
15.00 Вісті.
15.10 Музична мозаїка.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Свято кожного дня.
16.15 Нова лінія.
16.45 Живемо і любимо.
17.10 Будні.
17.50 Ніхто не забутий.
17.55 Хроно.
18.20 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.55 Київська панорама.
19.15 Уроки французької мови. Урок 14.
19.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.30 Митниця.
20.45 Постскриптум.
21.05 Хіала пропонує.
21.15 «Авансцена». Заслужений артист України Богдан Кох.
22.00 Відеозвіт про роботу другої сесії Верховної Ради України.
23.00 «Делікатес-шоу».

П'ятниця, 9 грудня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Мультфільм «Непереможені».
8.20 Худ.телефільм «Дона Бейжа». 20 серія.
9.15 Канал «Франс Інтернасіональ» представляє: концерт МСМ.
10.15 Худ.фільм «Володя великий, Володя менький».
11.20 На «Таврійських іграх». Гурт «Кар-мен».
12.00 УТН.
12.10 «Єднаймося, брати»
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Товариш барон.
16.45 Господарем на землі.
17.15 Молодіжна студія. «Містер Х».
17.45 «Основа».
18.30 Ділові відомості.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 До 50-річчя визволення України від фашистських загарбників. «Балада про хутір, що вижив». Львівське телерадіооб'єднання.
19.45 Українці на Півночі.
20.05 Кубок МХЛ. «Сокіл» — «Спартак». 3 період.
20.45 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіорекламі.
21.40 Громадська думка.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Дона Бейжа». 24 серія.
23.00 Арт-майдан.
0.00 УТН.
0.10 На «Таврійських іграх». Гурт «Брати Гадюкіни».

Канал «Останкіно»

5.30 «Ранок».
7.50 Новини.
8.00 «Сорока».
8.20 Телесеріал «Дика Роза».
8.50 Новини (з сурдоперекладом).
9.00 Город цілий рік.
9.30 Ексліброс.
9.40 Мультфільм.
9.50 Новини.
14.50 Новини.
15.00 В гостях у казки. «Сьомий джин». Худ.телефільм.
16.20 Рок-урок.
16.50 Світ сьогодні.
17.00 Людина і закон.
17.40 Погода.
17.45 Хто є хто. XX століття. Г.Герінг.
17.50 Новини (з сурдоперекладом).
18.00 Бомонд.
18.20 Телесеріал «Дика Роза».
18.50 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 Людина тижня.
21.00 У клубі детективів. Худ.фільм «Чорний квадрат» (22.50 Новини).
23.15 Політбюро.
0.00 Прес-експрес.
0.10 Музобоз.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

6.30 Формула-730.
7.00 Вісті.
7.20 Потрібні... Потрібні...
7.30 Час ділових людей.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Кліп-антракт.
8.30 Цілком таємно.
9.20 Поїхали.
9.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
10.20 Телегазета.
10.25 Торговий дім.
10.40 Постскриптум.
11.00 Вісті.
11.05 Ділова Росія (13.00 Вісті).
13.45 «Гато», «Багряна трава». Короткометражні худ. фільми.
15.00 Вісті.
15.10 Музична мозаїка.
15.20 Там-там новини.
15.35 Свято кожного дня.
15.45 Нова лінія.
16.25 На Всесвітній шаховій олімпіаді.
17.00 Дісней по п'ятницях. «Ти зіпсувала мені життя». Худ. фільм. Частина 2.
17.55 Ваше право.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Ганна Безулик.
19.10 Мультфільм.
19.15 Сезон.
19.30 Візитка.
19.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.30 СНН.
21.00 Візитка.
21.05 Щотижня.
21.25 Віннер.
21.55 Вікна.
22.00 Відеозвіт про роботу другої сесії Верховної Ради України.
23.00 СІТ-3.
23.10 МТБ представляє: «Перший погляд».
23.40 Футбол як футбол.
0.40 СІТ-3.
0.45 Про-відео.

Субота, 10 грудня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 «Несподіваний дощ». Міс Телемодель-94.
8.50 Телетехнотека.
9.05 Рідна мова.
9.20 Для дітей. Худ.фільм «Сіроманець».
10.45 Доброго вам здоров'я. Бомжі — важлива медико-соціальна проблема.
11.20 «Україна сьогодні». Програма для співвітчизників за кордоном.
12.10 Мультфільми.
12.35 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
13.05 Магія квітів.
13.35 Вернеця.
14.15 Е.Гріг. «Норвезькі мелодії».
14.30 Благо вість з Ріком Реннером.
15.00 УТН.
15.10 «Наше коло».
15.40 «Успенські візерунки».
16.10 Плеяда.
17.05 Фант-лото «Надія».
18.00 Надвечір'я.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Хроніка МВС.
19.30 «ЛІК ТБ» представляє: «Стрес-клуб», «Маски-шоу».
20.45 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Вікно в Америку.
22.05 Ай Пі Київ рекламує.
22.10 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Дона Бейжа». 25 серія.
23.00 «Горнусь до тебе, Україно» Авторський концерт народного артиста України Павла Дворського. Частина 1.
0.20 УТН.

Канал «Останкіно»

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.15 Спорт-шанс.
7.45 Слово пастиря.
8.00 «Марафон-15» — малятам.
8.30 Телерадіокомпанія «Мир».
10.00 Ранкова пошта.
10.30 Я — жінка.
11.00 Без паузи.
11.15 «Смак».
11.30 Книжковий двір.
12.00 Чемпіонат МХЛ. ЦСКА — «Динамо». У перерві — 13.20 Новини (з сурдоперекладом).
14.15 Проблеми фермерства і власності на землю.
14.55 Док.телефільм «Не вір, не бійся, не проси...» Фільм 1. Серія 1 — «Лист».
15.50 Живе дерево ремесел.
15.55 Брейн-ринг.
16.45 Монолог.
17.00 До і після...
17.50 Худ.фільм «Убивство в раю».
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини плюс.
20.35 Погода.
20.45 Що? Де? Коли?
21.55 Матадор. Тиждень високої моди у Парижі. Осінь- зима 1994-95 рр.
22.50 Новини.
23.00 Погода.
23.10 Хіт-парад «Останкіно».
23.50 Новини.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.25 Мульти-пульти.
7.55 Студія «Рост».
8.25 Пілігрим.
9.10 Парламентський тиждень.
9.55 Вінілові джунглі.
10.25 Телеерудит.
10.30 Зворотна адреса.
11.15 «Василиса Прекрасна». Худ.фільм.
12.25 Люди.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Де факто.
13.35 Кліп-антракт.
13.40 «Едера». Худ.телефільм (Італія). 20 серія.
14.35 Співає Л.Дмитрієва.
15.05 Прем'єра мультфільму «Копальні царя Соломона» (США).
16.00 Футбол без кордонів.
16.45 На Всесвітній шаховій олімпіаді.
17.20 Студія «Укртелефільм» представляє: «Вихід». Український ваучер.
18.00 Міжнародна християнська програма «Відповіді».
18.30 Київська панорама.
18.50 Точка зору.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Хочу ще.
19.30 СНН.
20.00 Хіт-рік.
20.35 «Місто» (телекомпанія «Гравіс»).
20.55 «Мегапол» представляє.
21.10 Вікна.
21.15 Вечірні розваги для дорослих по телефону.
21.45 Ток-шоу «Чорний кіт».
22.10 Візитка.
22.15 Програма «?» (телерадіокомпанія «Золоті ворота»).
22.30 СІТ-3.
22.40 Фешн-клаб.
23.05 Худ. фільм («Уорлднет», США).
0.50 СІТ-3.
0.55 Про-відео.

Неділя, 11 грудня

УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 «ЛІК ТБ» представляє: «Стрес-клуб», «Маски-шоу».
10.45 Служу народу України.
11.30 Канал «Франс Інтернасіональ» представляє: док.фільм «Вашоу — мавпа, що розмовляє руками».
12.30 Для маленької компанії.
13.15 Менора.
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 Сонячні кларнети. Самодіяльні колективи Одеської області.
17.10 Мультфільм на замовлення.
18.10 «Усмішка». Гумористична програма.
18.30 Авансцена. 75-й сезон франківців.
19.00 УТН.
19.20 Ай Пі Київ рекламує.
19.25 Концерт С.Пенкіна.
19.50 Свічадо.
20.25 Сторінки Великої Книги. Мультфільм «Авраам і Ісаак».
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 Післямова (телекомпанія «Нова мова»).
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Дона Бейжа». 26 серія.
23.00 Спорткур'єр.
23.10 «Горнусь до тебе, Україно» Авторський концерт народного артиста України Павла Дворського. Частина 2.
0.30 УТН.

Канал «Останкіно»

7.15 Олімпійський ранок.
7.50 Спортло...
8.00 Мараф...
8.30 З ранку раньько.
9.00 Полігон.
9.30 Доки всі вдома.
10.00 Ранкова зірка.
10.50 Під знаком «Пі».
11.30 Дзеркало.
12.05 Док.телефільм «Не вір, не бійся, не проси...» Фільм 1. Серія 2 — «Погляд».
13.00 Док.серіал «Підводна одіссея команди Кусто».
13.50 Новини (з сурдоперекладом).
14.00 «Шпаргалка» з подарунком.
14.15 «Стратегія перемоги». Док.серіал. Фільм 11 — «Визволяючи Європу». Частина 2.
15.10 Клуб мандрівників.
16.00 Охоронна грамота.
16.20 Америка з М.Таратутою.
17.00 Новини.
17.10 «Баскетбольна лихоманка», «Справжні мисливці за привидами». Мультфільми.
18.05 Телеполія.
18.20 Уся Росія.
18.45 Погода.
18.55 С.Сталлоне у худ.фільмі «Скелелаз» (США).
21.00 «Неділя».
21.50 Спортивний уїк-енд.
22.05 Вокзал мрії. Ю.Башмет.
22.50 Новини.
23.05 Чемпіонат МХЛ. «Крила Рад» — «Спартак».
23.50 Новини.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.25 «Художник Михайло Нестеров». Док. фільм.
7.45 Студія «Рост».
8.15 Світове село.
8.45 Співвітчизники.
9.25 Доброго ранку, Європо.
9.55 Ати-бати...
10.25 Російське лото.
11.10 «Кохання з першого погляду». Худ.фільм.
12.40 Шість соток.
13.00 Вісті.
13.20 Не вирубати...
13.35 «Едера». Худ.телефільм (Італія). 21 серія.
14.30 Кліп-антракт.
14.35 Кращі ігри НБА.
15.35 У світі тварин.
16.30 На Всесвітній шаховій олімпіаді.
17.05 Чарівний світ Діснея. «Гуффі та його команда», «Качині історії».
18.00 Свято кожного дня.
18.10 «Магазин» М.Жванецького.
18.55 Обличчям до столиці.
19.25 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.30 СНН.
20.00 Телесеріал «Следжхаммер».
20.30 Чорним по білому.
20.35 Капітан-відео.
20.55 Візитка.
21.00 Худ.фільм «Сеньйорита».
22.00 «Трамвай бажань» (телекомпанія «Гравіс»).
22.30 СІТ-3.
22.40 Для Вас.
23.20 «Фешн-клаб».
23.45 СІТ-3.
23.50 Про-відео.

Віктор ЛИННИК, журналіст

БЛИСК І ЗАТЕМНЕННЯ КІСТЯКІВСЬКИХ

Вранці 1 травня 1960 року на висоті 20 кілометрів у районі Свердловська радянською ракетою було збито американського літака-розвідника «Локхід У-2». Пілот Френсіс Пауерс вистрибнув з парашутом.

Тоді ще не блукали у космосі численні супутники, від яких тепер ніщо не сховається на Землі. І цей рейс висотного літака США викликав гнівну реакцію М. Хрущова. Він у різкій формі відмовив американському Президентові Д. Ейзенхауеру в офіційному візиті до нашої країни, що мав розпочатися 10 червня того ж року.

Тим часом уже закінчувалася посилена підготовка до цього візиту. Так, у Києві, де збирався побувати Д. Ейзенхауер, впорядковували, асфальтували вулиці. Ремонтували об'єкти, які мали відвідати високі гості із США.

Доктор біології Олександр Богданович Кістяківський, який мешкав з дружиною у кімнатці «комуналки», одержав нову квартиру. Та ще яку — нестандартну, трикімнатну, на Печерську. Це, з'ясовується, також було форсовано очікуваним приїздом Д. Ейзенхауера. Бо разом з ним мав прибути до Києва, свого рідного міста, радник Президента США у справах національної політики в галузі науки і техніки, професор Гарвардського університету Георгій (Джордж) Кістяківський — рідний брат Олександра Богдановича.

Повітряна дуель біля Свердловська зірвала зустріч братів. Однак пізніше вони бачилися неодноразово — і у Києві, і у Бостоні, де жив Джордж Кістяківський — один з найвідоміших представників української вченої династії XIX—XX століть. На жаль, про неї у нас знають незаслужено мало. Тож спробуємо хоч трохи заповнити цю «білу пляму».

Все починалось у Стольному

Це був яскравий родинний спалах інтелекту. А засяяв він на самому початку минулого століття з легкої руки графа Іллі Безбородька, героя штурму Ізмаїла, петербурзького сенатора. Навідавшись до родового маєтку у Стольному на Чернігівщині, він дав вільну кільком хазяйновитим, письменним кріпакам, серед них і управителю своєї садиби Омеляну Васильовичу Кістяківському з усією сім'єю.

Син Омеляна Федір закінчив Чернігівське духовне училище, потім семінарію, обвінчався з дочкою священика із села Городище, одержав там парафію, став благочинним. Було у них господарство, садок, пасіка, придбали млин, поралися всюди самі. Крім того, влаштували у своїй хаті ще й школу, де о. Федір безплатно вчив селянських дітей грамоти і Закону Божого. Тут проходили перші ази науки і власні діти. А було їх чимало — лише синів семеро.

По-різному склалася їхня доля. І хоч всі вони повторили спочатку батьків шлях — через духовне училище і семінарію, але потім змінили його. У медицину пішли Федір Федорович і Василь Федорович. Останній захистив докторську дисертацію, практикував і викладав на медичному факультеті Київського університету св. Володимира. Та найвідомішим серед синів о. Федора став Олександр.

Поміркований ліберал

У переддень кривавої російської смути на весь світ прозвучав памфлет-попередження Льва Толстого «Не можу мовчати». Серед основних робіт, якими користувався він при написанні видатного публіцистичного твору, було «Дослідження про смертну кару» Олександра Кістяківського.

На той час Олександр Федорович уже залишив цей світ. Але його ім'я і творчий спадок не втратили широкої популярності у вчених колах, особливо згадане дослідження, яке актуальне й досі. А було воно не чим іншим, як магістерською дисертацією, захищеною О. Кістяківським 1867 року в Київському університеті. Вона принесла йому визнання як одному з провідних вітчизняних юристів-учених.

На юридичний факультет Олександра Кістяківського було прийнято 1853 року. Відтоді Київський університет св. Володимира став альма-матер для кількох його братів, всіх синів і декого з онуків.

Закінчивши курс навчання, Олександр Федорович служив кілька років в урядових установах С.-Петербурга. 1863 року склав екзамен на кандидата права, повернувся до Києва і почав читати лекції в університеті. Здобув звання приват-доцента. Потім — магістерська, докторська дисертація, професорська «мантія». Ось тільки деякі його титули — почесний член С.-Петербурзького і Московського університетів, Московського юридичного товариства, дійсний член Товариства любителів природознавства, антропології і етнографії при Московському університеті, член-кореспондент Російського географічного товариства...

Юридичний спадок О. Кістяківського не був геть відкинутий в ході революційного «потрясіння основ». Згадки про нього є і в фаховій пожовтневій літературі, і в енциклопедичних словниках. З них можемо дізнатися: він був одним з найпослідовніших прихильників втілення в життя судової реформи 1864 року. Його називають поміркованим лібералом (мабуть тому, що обстоював суд присяжних, а не щось схоже на трійки ВЧК—НКВС).

Оцінки спадщини О. Кістяківського у нашій найновішій літературі вже інші. Зокрема йдеться, що його світогляд був окреслений стійкістю і твердістю переконань, які грунтувалися на засадах гумано-філософських вчень.

Крім професійної, юридичної, була у Олександра Федоровича ще одна органічна частина життя — громадська. І хоч вона спричиняла неприємності на службі, він не полишав її ніколи.

Повернувшись до Києва, близько затоваришовує з В. Антоновичем, П. Чубинським, стає активним учасником місцевої «Старої Громади», історичного товариства Нестора-літописця. Статті у газетах і журналах, публічні лекції... А над усім цим підносяться зібрані ним, систематизовані і вперше видані у 1879 році «Права, за якими судиться малоросійський народ» — збірник законів і правил судового устрою, що діяли у першій половині XVII ст. на Лівобережжі, одна з видатних пам'яток української культури.

Синам своїм, які вчилися у другій київській гімназії, Олександр Федорович передав усталеність поглядів. Двоє молодших, Юлій і Ігор, пішли батьковою дорогою — стали юристами. Ігор Олександрович був приват-доцентом Київського, а потім Московського університетів, міністром внутрішніх справ в уряді гетьмана Скоропадського, емігрував до Парижа і закінчив життя на чужині.

Його єдина зоря

На долю Володимира, старшого сина Олександра Федоровича, випало стати свідком усіх вітчизняних потрясінь першої половини XX століття. Та, на щастя собі і науці, він служив лише їй, цураючись політичної вовтузні. Щоправда, навіть таке чисте служіння не гарантувало безпеки в часи, коли панувала теза «незамінних людей немає». Але він, хоч як не дивно, не постраждав.

Врятувала, мабуть, притаманна йому надзвичайна політична обережність. Ось штрих. У середині 20-х років, коли країна була відносно відкрита до світу, він листувався з племінником-білоемігрантом Георгієм, який вчився у Берліні, повірив тому наукові задуми. Та коли в розпал сталінської диктатури той самий Георгій, уже відомий вчений, приїхав із США до Москви, Володимир Олександрович зустрітися з ним відмовився.

Побутує вислів — енциклопедичне ім'я. Він стосується і В. Кістяківського. Статті про нього є у Великій Радянській, Українській енциклопедіях, у різних наших і зарубіжних довідниках. Там йдеться, що він — засновник сучасної вітчизняної електрохімії, творець фільмової теорії корозії металів. Фахівцеві — хіміку, фізику, металургу — добре зрозуміла висота цієї характеристики. Сам же Володимир Олександрович вважав себе лише скромним учнем Д. Менделєєва.

Починалося все з Київського університету.

Порушивши сімейну традицію, Володимир вступив не на гуманітарний, а на фізико-математичний факультет. І вже на першому курсі зіткнувся з політичними пристрастями. 1884 року університет відзначав своє 50-річчя. Під час урочистостей спалахнули студентські заворушення. Володимир участі в них не брав. Але був виключений з університету.

Він вирішив їхати до північної столиці. І 1885 року став першокурсником фізико-математичного факультету С.-Петербурзького університету. Тут лекції читав Д.Менделєєв, серед професорів були фізіолог І.Сеченов, мінеролог і грунтознавець В.Докучаєв, інші світила. Тільки вчись, схоплюй!..

Ось хроніка його життя після закінчення навчання. Річне стажування у лейпцігській лабораторії Вільгельма Оствальда — тодішньому «генеральному штабі» досліджень з теорії електролітичної дисоціації. Повернення до університету. Перехід до С.-Петербурзького політехнічного інституту. Створення першої в країні лабораторії фізичної хімії і електрохімії. Захист магістерської, а згодом докторської дисертацій. Публікація випусків курсу з електрохімії — одного з найкращих на той час у світовій літературі посібників у цій галузі.

А країна вирує. Перша революція, друга, третя...

Володимир Олександрович стоїть осторонь, не пристає ні до одного табору.

У червні 1918 року він з величезними труднощами дістається до Києва, де розпочато підготовку створення Української Академії наук. У листопаді її засновано, а його обрано одним з перших академіків.

Володимир Олександрович очолює організовану ним при академії хіміко-технічну комісію. Інтенсивно працює. Заходиться ладнати лабораторію на зразок пітерської. Та навесні 1920 року їде раптом до Ростова-на Дону, а звідти до П'ятигорська. На прохання повернутися до Києва не відгукується. У травні 1922-го його запрошують зайняти полишену посаду в Пітерському політехнічному, і він погоджується.

Далі — знову хроніка. 1926 рік — член-кореспондент АН СРСР, 1929 — дійсний член АН СРСР і Електрохімічного товариства у Нью-Йорку. Захоплення колоїдною хімією. Переїзд до Москви. 1934 рік — директор створеного з його ініціативи Колоїдно-електрохімічного інституту АН СРСР (тепер це Інститут фізичної хімії). Два ордени Леніна.

Неспокійний хрещеник Антоновича

Хрещеним батьком Богдана — другого сина Олександра Федоровича — був В.Антонович. З хрещеником у Володимира Боніфатійовича, як і годилося у ті часи, стосунки склалися досить близькі. Вдача в нього виявилася зовсім іншою, ніж у старшого брата. Він постійно тягнувся до гребенів суспільних хвиль, зазнаючи через це в молодості однієї життєвої аварії за одною.

Перша сталася у сьомому класі гімназії — виключення. Причина — організація гуртка, де обговорювали засади самостійності України.

Гімназію він, однак, закінчив — іншу — і 1888 року вступив на історико-філологічний факультет Київського університету. Знову виключили. Причина цього разу — арешт під час поїздки до Галичини.

У жандармському донесенні йшлося: «За повідомленням австрійських властей, у названих студентів (Кістяківського, Дегена) знайдено листи з Києва, Парижа, Женеви і Болгарії, між іншим від емігрантів, зміст яких свідчить про участь цих осіб у революційному русі».

Богдан їде до Дерпта (Юр'єва) і вступає на юридичний факультет університету. І тут раптом нове захоплення — марксизм. Знову — арешт, виключення. Після чого він круто змінює долю — вирушає до Німеччини. Університети Берлінський, Страсбурзький, Гейдельберзький... Марксизм повністю вивітрюється з голови. Б.Кістяківський стає одним з найпереконливіших критиків насильницької суті цієї теорії. Тісно співпрацює з П.Струве у штутгардтському виданні «Визволення» і у «Проблемах ідеалізму».

Потім повертається на Батьківщину. Але не до Києва, а до Москви, де обіймає приват-доцентуру в університеті. На цей час припадає найяскравіший період науково-творчої роботи Богдана Олександровича — участь у підготовці книги «Віхи», яка викликала лють «лівої» соціал-демократії. У радянський час слово «віховщина» стало в наукових колах своєрідною лайкою.

А як тепер сприймається ця книга? Ось рядки із статті в «Известиях»: «У підзаголовку «Віх» стояло — «Збірка статей про російську інтелігенцію». Ця невелика книга включала статті семи відомих філософів, яких сьогодні ми сміливо можемо назвати великими і, ясна річ, не лише через «Віхи»...

Ось вони, ці семеро: М.Бердяєв, С.Булгаков, П.Струве, М.Гершензон, С.Франк, О.Ізгоєв, Б.Кістяківський. Вони були непримиренними ворогами насильства, доводили хибність революції для людського прогресу, обстоювали примат духовних цінностей над політичною боротьбою.

Богдан Олександрович, який разом з М.Гершензоном був організатором і упорядником «Віх», опублікував у книзі статтю «На захист права. (Інтелігенція і правосвідомість)».

Статтю з «Віх» він включив до книги «Соціальні науки і право», яка стала докторською дисертацією, захищеною у лютому 1917 року. Це сталося вже у Києві, в тому університеті, з якого його свого часу виключили. Тепер він одержав і з радістю прийняв запрошення альма-матер. Очолив кафедру, був обраний професором права, деканом юридичного факультету.

У ці роки Богдан Олександрович з ентузіазмом допомагає В.Вернадському здійснити реформу вищої освіти і наукових закладів України. Як і брат Володимир, бере учать в організації Української Академії наук.

До встановлення в нашому суспільстві «єдино правильної марксистсько-ленінської ідеології» Б.Кістяківський вважався одним з найбільших теоретиків методологів права. Сини його пішли іншою дорогою. Молодший, Олександр, став доктором біології, професором Київського університету, старший, Георгій, — хіміком і фізиком із світовим ім'ям.

Віце-президент Академії США

У 1917 році Георгій тільки-но закінчував гімназію. Народився він у Києві. Дитинство минало то тут, з матір'ю і бабусею і наїздами батька з-за кордону, то у Німеччині. Потому знову — то у Москві, то в Києві. 1917-го переїхали до рідного міста, здавалося, остаточно. Але юний Георгій не прийняв Жовтневу революцію.

І ось позаду шалені битви в донських і кубанських, українських і кримських степах. Десь у передгір'ях Криму зупинився його обпалений в боях англійський танк — закінчилося пальне і набоїв. Поразка... Сербія... Георгій кидає зброю і, вірний генетичному коду Кістяківських, поринає в науку. Вирушає до Берліна, де успішно складає вступний екзамен на фізико-хімічний факультет університету.

Його непересічні здібності відразу помітили берлінські вчені. Та у Німеччині сходив угору фашизм. І Георгій, навчений вітчизняними кошмарами, купує квиток на океанський лайнер і пливе у США.

У цій країні, яка по праву стала другою батьківщиною Георгія, а точніше вже Джорджа Кістяківського, його сходження було стрімке. 1930 року він доцент, 1933-го — професор Гарвардського університету, дійсний член Американської національної академії наук, а пізніше її віце-президент. Його дослідження і відкриття в галузях кінетики реакцій у газовій фазі, структури поліатомних молекул, термохімії органічних сполук, особливостей детонаційних хвиль лягли міцними цеглинами в фундамент світової науки.

З початком другої світової війни Джорджа Кістяківського призначають членом Американського комітету національної оборони. Тим часом США приступають до розробки атомної бомби. Створюється цільова програма. Формуються сім провідних наукових відділів. Стоїть питання: кого призначити завідуючим відділом вибухових речовин? Вибір падає на Кістяківського. Він погоджується.

(Закінчення на 9-й стор.).

Генк ВОЛЬЗАК, політолог

Росія: ядерний щит країни роз'їдає іржа хаосу і кризи

У масштабній програмі деядеризації України однією з основних ланок є проблема знищення ядерних боєголовок на заводах-виробниках у Росії. Що це за заводи, в якому стані вони перебувають в умовах переходу на ринкові відносини? Про це — стаття знаного голландського політолога, директора Європейського інституту міжнародних відносин в Амстердамі Генка Вользака.

Можна без зайвого перебільшення впевнено сказати, що російська ядерна промисловість перебуває нині на межі банкрутства. Її постійні замовники не в змозі оплачувати рахунки, а секретним ядерним заводам уже несила випускати продукцію, яка відповідала б світовим стандартам. Представники ядерної промисловості Росії заявляють, що фінансові проблеми унеможливлюють безпечну роботу заводів. Найбільш критична ситуація склалася в «секретних» містах, які, власне, і є форпостом російської ядерної промисловості.

Вчені, інженери, техніки, робітники найбільших російських ядерних центрів по півроку не одержують платні, а унікальне обладнання й апаратура іржавіють через брак коштів на регламентно-налагоджувальні та ремонтні робіти.

На підземному заводі з виробництва плутонію в Красноярську, наприклад, 30 робітників 14 липня цього року відмовилися піднятися нагору, доки керівництво заводу не дасть гарантії, що робітники отримають платню.

Російський уряд сподівається, що кошти на утримання гігантських ядерних заводів надійдуть від замовників. Але більшість із них уже також не одержує державних дотацій і не в змозі платити. Єдиний вихід — різко скорочувати ядерні потужності.

Вже тепер на порядку денному стоїть питання про закриття «секретного» ядерного центру Арзамас-16 поблизу Нижнього Новгорода, 80 відсотків колективу якого працювало на виробництво ядерної зброї. Але із закриттям Арзамаса-16 зруйнується уся цілісна система російського ядерного щита. Адже ще дев'ять «секретних» міст на кшталт Арзамаса-16 припинять своє існування. Прем'єр-міністр Росії Віктор Чорномирдін заявив, що закриття Арзамаса-16 та інших подібних центрів може стати причиною небачених досі економічних, політичних і соціальних катаклізмів. Бо ж ідеться про вивільнення сотень тисяч висококваліфікованих фахівців. Чорномирдін назвав таку перспективу загрозою національним інтересам Росії.

Арзамас-16 — це колиска радянських атомної та водневої бомб. Він один із 10 російських ядерних центрів, відомих у народі як «секретні» міста. Такі центри розташовані поблизу Челябінська, Єкатеринбурга, Пензи, Томська, Красноярська. Ще 25 менших центрів належать до суперсекретних, і їх місцезнаходження невідоме. Всі вони працювали над виробленням, модернізацією, обслуговуванням та ремонтом радянської ядерної зброї. Тут жило і працювало майже два мільйони людей. Тільки вчених найвищої кваліфікації в самому лише Арзамасі-16 працює 21 тисяча чоловік. Їхня платня становить нині одну третину від середньої заробітної плати по Росії. Уряд заборгував Арзамасу-16 142 мільйони доларів.

Уряд Росії працює нині над програмою конверсії ядерної військової промисловості. Але, як заявив директор федерального ядерного центру Росії Володимир Бєлугін, на це також не вистачає коштів.

В ідеалі і Чорномирдін, і Бєлугін хотіли б, щоб і Арзамас-16, й інші центри залишилися незайманими, бо, окрім роботи на ядерний щит Росії, ці центри є унікальними лабораторіями технологічних досліджень і експертиз не тільки в Росії, але й у світі.

Ще одна небезпека, пов'язана з руйнацією російської ядерної промисловості, — кадри. Сьогодні безробіття в «секретних» містах сягає 30-відсоткової позначки. Талановиті вчені, інженери, техніки шукають роботу за кордоном. Кілька тисяч з них працюватимуть у Китаї, 250 чоловік їдуть до Іраку, дехто — в Лівію, 36 чоловік зголосилися найнятися на роботу до Північної Кореї. Російські контррозвідники в останню мить зняли їх буквально з борту літака Москва—Пхеньян. Небезпека з відпливом «мізків» за кордон полягає в тому, що більшість з них є спеціалістами в галузі виробництва ядерної зброї, має знання проектантів зброї масового знищення. Змучені злиднями й поневіряннями, вони готові «продатися» будь-якому диктаторові. І неважко уявити, що чекає планету в перспективі, якщо ці люди роз'їдуться до Іраку, Лівії чи Північної Кореї.

Недавно вже і в Державній Думі Росії з вуст депутата Степана Салазніна пролунало попередження, що через несвоєчасне технічне обслуговування й ремонт обладнання та об'єктів на ядерних заводах Росії може статися катастрофа, порівняно з якою Чорнобиль — невеличка локальна пожежа.

Амстердам.

Малюнок із журналу «Look Japan».

Іван СОСНЕНКО, журналіст

Селянин — український, інвестор — німецький, а вигода обопільна

Контакти

Коли навесні цього року голова колгоспу «Хлібороб» Василь Галюк натякнув своїм односельцям про можливість співпраці з німецьким аграрним підприємцем Гербертом Штефесом, Чубинцями й Таборовим пішов недобрий поголос: мовляв, продається голова. «Не узяв нас німець у 41-му, хоче взяти в 94-му», — подейкували діди з чіпкою пам'яттю й старими ранами. Бо звідки їм знати, що німецький аграрник має філії своєї фірми у багатьох країнах Європи.

Голова колгоспу, чоловік ще молодий — і четвертого десятка не розміняв, до старості й до пам'яті, як і до психології своїх тисячі разів обдурених, спрацьованих односельців, поставився з розумінням. Але все ж таки ризикнув: пристав на умови підприємства Штефеса «Київштеф». Хоч було й боязко. «Правила» співпраці виглядали і заманливо, й колюче. «Київштеф» запропонував «Хліборобу» елітне німецьке насіння «Матадор», нову технологію вирощування цукрових буряків, кілька композицій гербіцидів, набір іноземної техніки. За все це господарство мало розрахуватися половиною виробленого цукру.

Чи не лякає українських селян такий розподіл прибутку: п'ятдесят на п'ятдесят? Бурякар з півстолітнім стажем Микола Гаркуша відповів на це так: «Воно якби за інакших, не за таких скрутних часів, то, може, й справді було забагато. Але сьогодні, коли в колгоспі немає чим поле обробити, нема за що придбати нову техніку, то коли б не «Київштеф», не було б узагалі ніякого цукру. Ні нам, ні німцям. Як он у сусідів».

Василь Галюк, голова колгоспу-середняка, який не має нині на своєму рахунку в банку жодного реального карбованця, міркує так:

— Торік з усього бурякового лану колгоспу мали лише 150 тонн цукру. А цього — тільки з експериментального «німецького» поля взяли понад 500 тонн, тобто «Хліборобу» перепадає 250—300. Це без урахування виходу цукру з решти 350 гектарів, вирощених за традиційною технологією. А додайте сюди ще безплатний комбайн за 180 тисяч доларів, сівалку — теж кругленька сума «зеленими» набігає.

Цього року «Хлібороб» засіяв традиційним елітним сортом «Білоцерківський» понад 300 гектарів землі. Традиційно провели три «прополювання» отрутохімікатами, традиційно поле обслуговували 9 тракторів. І врожай отримали теж традиційний — по 200—250 центнерів з гектара.

А під експериментальний лан відвели 100 гектарів. Причому засіяли його «Матадором» на три тижні пізніше, ніж передбачає агротехнічний календар. Провели чотири хімпрополювання гербіцидами фірми «Київштеф». Від посівної до збирання на полі працювали два механізми: німецька сівалка і французький комбайн. У їх обслузі лише троє, та сапальниці на «німецьке» поле й не ступали. А буряковий лан дивує зразковою чистотою, коренеплоди — зручні для збирання, бо цукрові буряки цього сорту, як і їхні кормові родичі, «не закопані» в землю, а майже наполовину висовують над грунтом.

— Такі властивості сорту, — пояснює головний агроном господарства Сергій Успенський. — Наше насіння, навіть елітне, половину енергії витрачає лише на те, щоб пробити оболонку і прорости. А «Матадор» усі сили витрачає на зростання до сонця, бо оболонка з нього знята. Замість неї зернятко «сповите» в спеціальні речовини і має вигляд драже.

— Таке господарство в Україні не єдине. Подружжя Герберт і Маргаліт Штефес вклали з березня цього року в сільське господарство Київської та Черкаської областей понад 4 мільйони американських доларів. Тобто інвестиції, про необхідність яких так багато говорять нині на найвищому державному рівні, пішли нарешті і в Україну, — говорить генеральний директор підприємства «Київштеф» Володимир Білик.

— Не задушити б ці перші вруна в лещатах неймовірних податків, не підрізати б крил «добровольцям» держзамовленнями, що їх з огляду на цьогорічні успіхи «експериментаторів» з колгоспу «Хлібороб» можуть наступного року подвоїти.

Київська область.

Історія

БЛИСК І ЗАТЕМНЕННЯ КІСТЯКІВСЬКИХ

(Початок на 8-й стор.).

У Лос-Аламосі вони працювали вдень і вночі, і завдання виконали. Могутнє «знаряддя застрашки» було успішно випробуване. Та фашистську Німеччину здолано без його допомоги. А безглузді трагедії Хіросіми і Нагасакі — то тяжка провина політиків і військових. І Джордж Кістяківський, один з авторів атомної бомби, стає незабаром її запеклим ворогом.

Один з газетярів після інтерв'ю з вісімдесятирічним Джорджем Кістяківським писав: «Коли він розкладає своє життя по полицях, виходить, що перші 20 років він ріс і мужнів, другі 20 цілком присвятив хімії, дальші 20 поділив між хімією і створенням зброї, досягаючи успіхів у хімії, а ще більших в створенні зброї. А останні 20 в основному домагається заборони ядерної зброї (не забуваючи при цьому хімію)».

На його рахунку було півдюжини докторських ступенів, присуджених в Європі і Америці. Дюжина нагород — від президентської медалі Свободи до медалі Франкліна. Премія за відкриття в галузі фізичної хімії.

***

На старих ділянках Байкового кладовища у Києві чимало покинутих могил. Над однією з них, за іржавою огорожею височіє на постаменті з гранітних книжок масивне погруддя. Напис: «О.Ф.Кістяківський. 1833—1885». І жодних додаткових даних, бо сучасники Олександра Федоровича були впевнені, що нащадки не потребуватимуть роз'яснень його заслуг. Але трава забуття обступила похилений пам'ятник... Ця похмура картина примушує підсумувати і акцентувати викладене вище.

Немає іншої родини в Україні, яка б протягом століття дала численнішу плеяду талановитих учених. Причому в корінних і різних галузях знань. Олександр Федорович був, по суті, піонером української правової науки. Володимир Олександрович — засновник вітчизняної електрохімії. Богдан Олександрович заклав наріжні камені у вивчення взаємозв'язку суспільних наук і права. Відкриття Джорджа — Георгія Богдановича збагатили всю світову фізичну хімію.

Обставини змусили багатьох Кістяківських працювати за межами України. Але після лютого 1917-го, тільки-но зажевріла зоря її незалежності, вони з усіх усюд з'їжджаються до Києва. Богдан Олександрович і Володимир Олександрович дружно працюють в команді В.І.Вернадського, створюючи наукові структури української держави. Ігор Олександрович стає міністром внутрішніх справ в уряді П.П.Скоропадського. Та наступні події знову розкидають їх у різні боки.

Справа національної гідності — відродити славу тієї династії. 1919 року Українська Академія наук запровадила премію імені Олександра Федоровича Кістяківського задля відзначення праць із звичаєвого права і діючого законодавства. Чи не повернутися до неї? Відомо, що сім'я Олександра Федоровича мешкала по вулиці Кузнечній (нині Горького), 14, квартира 19. Цей капітальний будинок минулого століття добре зберігся. Час встановити на ньому меморіальну дошку. У нас на них не скупляться, ставлять на оселях діячів і значно меншого масштабу.

Не відвертатимемося ж бо від того, чим треба пишатися!

Артур БАУЕР

РАНОК ЗОЛОТОГО ВОЛОССЯ

Расстрелянно время

Время поставили к стенке.
Ему размозжили кости
дубиной,
его полосовали клинками,
ему выжгли глаза порохом,
его, наконец, расстрелял
вертолет.
Время рухнуло на корявую
землю.
Маршал сказал речь.
Люди ему аплодировали.
У матери появилась забота —
проплакать остаток жизни.
Ветеран на кленовой ноге
с горечью смотрит на лозунг
«Берегите время!»

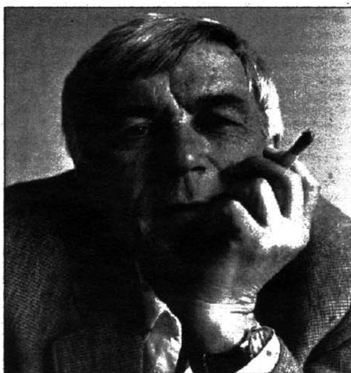
***

В Мукачево кочует тишина.
Попробуй отойми — и не уймешь,
Уйдешь и наплывается волна,
Война, весна — кому что невтерпеж.
На Латорице — наледь и туман,
Ты пьян от хмеля хлынувшей весны,
Уносишь воздух горький, как тимьян,
В безродные гостиничные сны.
Ты втянут в них, как в омут мотыли,
Где свет, где рдест разит наискосок;
Толчок! — в обход уходит материк,
Мотая, матерясь тебе в висок.
Безродье, как безрыбье — ни фига!
И бой часов на ратуше отцвел,
И тает, тает гамбургский фрегат
В безвременьи дорог твоих отцов.

Концерт Вагнера

Я снова классикой повержен в прах.
Громоподобные чарующие змеи
Меня лишают всех гражданских прав,
И дым предтеч ползет, как скарабеи.
Я защищался. я пропал. Весна
В неистовстве перевоплощенья
На воду пала. Слабый звук весла
Умолк. И полон вновь значенья
Блуждающий, наглядный, как чертеж,
Мир обновления, подвластный силе,
Что в миллионный раз построила
чертог,
Загадочный, как древний сирин.
Немеют музыканты. Зал нагрет.
Все выше тишина. Как на качелях,
Расплывчатый почти на треть
Твой буйный профиль, мировой
кочевник.

МЕНІ 57 років. Належу до поетів-«шістдесятників», які не реалізували своїх можливостей. Так заведено нині говорити. Ласкавими евфемізмами — «культ особи», «роки застою», «деформація суспільства» — флером, зітканим тими самими вірними виконавцями. Щоб не роздивитися джерел і серцевини нестерпного розтління, розпаду особистостей трьох поколінь.

Звичайно, винуватців немає і не буде. Адже проміжки часу — «епохи» — створювали і обставляли наші діди, батьки, ми.

Моє життя склалося. Чверть століття працював у журналістиці, в різних київських редакціях. Я вчасно зрозумів: справжня поезія, мистецтво взагалі, не потрібні «епохам». Усвідомлення прийшло не відразу, відбувалося хворобливо. Я довго по-юначому не міг «врубатися», коли в літературних відділах редакцій радили «писати простіше», «не піддавати під вплив індивідуальних вражень». Навіть в інтимній ліриці. «Але класики?» — захищався я. «Але ж ти не класик, старий», люб'язно запечували однаково милі, ерудовані хлопці у краватках. Але все-таки щось обіцяли, інколи друкували.

Згодом збагнув: не лише мої вірші, а й школа, до якої належу — мої вчителі Йогансен і Пастернак — аж ніяк не сумісні з ідеологією соцреалізму. Для нього потрібні інші, — панують вони і донині— рядки, рими, думки.

Але поет повинен друкуватись — аксіома! Реванш у закордонних виданнях я брати не хотів, можливо, через боягузтво, скажімо так. Бо назавжди запам'ятав, яким повернувся із спецтабору під Астраханню батько, «актований» через хворобу (так називали тих, хто не міг уже працювати, але якщо у нього на волі були близькі родичі, їм дозволяли забрати помираючого до себе. Яким інколи «великодушним» був ГУЛАГ!). Депортований із України 1941 року як німець, мій батько Микола Тимофійович Бауер — шкільний учитель, викладач математики та фізики — тихо згас горезвісного голодного 1947 року там, де й народився, — у Запорізькій області. Було йому 38 років. В селищі Комиш-Зоря на його могилі, в оточенні білого бузку, височить традиційна піраміда чомусь з червоною зіркою на верхівці.

Набагато пізніше, уже в Києві, будучи студентом університету, потім працюючи, бачив я, як один за одним зникають українські, російські, єврейські поети, які проживали в Україні. В таборі, психушці, в далеких селах під наглядом, найріпучіші «розчинилися» в еміграції. Наочний вражаючий приклад — Володя Шкуров. Талановитий поет, його рядки «нужна вторая революция, чтоб уничтожить эту шваль» і нині, більш як через тридцять років, сучасні. Його в сімдесяті роки вже зовсім не друкували, і він читав вірші в кафе, просто перехожим. У результаті — спочатку психушка, а потім одного весняного ранку його знайшли утопленим у дощовій калюжі неподалік платформи електричок Пост-Волинський, тепер це Київ.

Ви скажете: як, справжня поезія зовсім не друкувалася? Друкувалася. Але навіть чудовим поетам, нині вже класикам, треба було запускати «паровозні» рядки, як висловився «дозволений» нещодавно поет Василь Голобородько, щоб підкреслити свою відданість «ідеалам». Ритуал.

Нині знову зазорів дозволений зверху ранок. Знову активні «шістдесятники» шукають шлях до свободи. Але їхня енергія вичерпується. Я ось гадав, що з поезією покінчено раз і назавжди. Але інколи, вночі, звуки вирують, вимагають, благають. Беру ручку, аркуш паперу. Так, поезія і юність нероздільні, але все-таки, все-таки.., коли на біле поле вистрибує дзвінка кирилиця, молодість дихає за плечима, вона повертається. Я хотів би лише, щоб ви, мої читачі — нове покоління, не повторили нашу помилку: не просили тихо, принизливо свободу — без неї немає людини! — а стали вільними.

Автор.

Радиофобия

1.

Тихие пожары полощутся у остановки
метро «Гидропарк».
Вот оно — утро высокого озноба,
длинного ветра, утро золотых волос;
ты входишь со мною, ты вбегаешь по
бетонным суставам в зеленый-зеленый
вагон
(позади автомат стирает 220-вольтовой
кистью мой след), и падают,
падают расплавленные яблоки
в неразбериху ольхи,
расцветая в памяти моих глаз,
губ и рук,
потому что тихие пожары полощутся
в днепровской воде
(а может в Чернобыле, засеянном
доспехами конкистадоров),
и осколки влажного солнца плывут
в памяти,
будто марсианские корабли.
Русалка русановская, Франческа,
врубившая ча-ча-ча на студенческом
балу
(внизу, как белые щенки,
приплясывали каштаны,
и троллейбусы — ручные леопарды —
бесшумно крались по Владимирской
улице),
от глаз твоих, от волос твоих
по звездному небу шастали золотые
радуги,
и рыбы прянули на песок,
чтобы приветствовать
Утро твоих волос.

2.

Ты слышишь — влажные почки
лопнули в парках,
ты слышишь — стеклянный звон
плывет над Киевом,
весенний византийский звон;
а там вон — в кафе «Малышка»,
над нашим столом,
лопухи прозрачно-зеленым дождем
лопотали каштаны.
Лицо мое, когда ты к нему
прикоснулась,
расцвело, засветилось
альфа, бета, гамма-распадами.
А потом приползла та,
что страдала одышкой и астмой —
малохольная мерзкая жаба в
подвенечном нейлоновом платье —
она хохотала, ее корообразные
наросты тряслись —
она скрипела о монотонных буднях —
этой страшной энтропии наших дней,
о невозможности счастья
в бесквартирном городе,
она пичкала допотопными истинами
своих дохлых предков, —
и город наш исчезал в ее смрадной
слюнявой пасти,
на его месте дымились головешки
1240 года,
и вопили обожравшиеся мертвечиной
вороны.
А имя той твари —альфа, бета,
гамма-распады.

3.

Ты пришла ко мне все-таки,
Франческа, студентка,
Утро золотых волос...
(Как долго ты шла — 25 лет, четверть
столетия).
Ты пришла ко мне на метро
«Гидропарк»,
где падают золотые яблоки
с мокрой и нежной ольхи,
где зябнут скворцы от тихой любовной
тоски,
где такие закаты, что можно сойти
с ума.
Там — твой Паоло в изъеденном
ржавчиной пиджачке,
в прожженных штанах
от счастья забыл умереть.
И тогда он тебя выдумал,
Утро золотых волос,
потому, что не мог бы жить без тебя,
Утро мое,
Утро золотых волос!
Альфа, бета, гамма-распады.

***

О, эти базары в Каховке —
Остатки глухой старины,
Колхозница рыбу в кошелке
Несет из речной стороны.
Скольженье пельменей в тарелке
И мокрых тюльпанов толпа,
И воздух в столовой стареет
Быстрее чем свету упасть
На вилки, ладони, тюльпаны,
На склизи тараньи бока,
И желтых ракушек тюрбаны
Вблизи, как надбитый бокал.
О, радости рыбьего края,
Запущенный утренний зной,
Мерцание камня под краном
И тихая грусть вразнобой.

Открытие мира

Жара. И входят в раж деревья,
И берег весь на сквозняках,
И небо (словно цифра девять)
Несет за поворот река.
Здесь так по-новому, так дико
Горланят чайки над косой,
И будто с того света, диктор
Читает девочке босой.
Об урожае, о погоде.
И в тонком зуде комаров .
Стоят на отмели по горло
Десятка два рябых коров.
Девчушка в платьице линялом,
С загаром через всю щеку.
А по рукам, как дождь ливмя льет,
Веснушки рыжие текут.
Стоит и слушает серьезно.
Горланят чайки над косой...
Вот так в жару, в ветрах совхозных
Мир входит к девочке босой.

* * *

Быль и небыль — голубика была
И крапива кипятка круче,
И ночь белым-бела,
Как меловые кручи.
Были губы горячей чебреца,
Ребра, брость и музыка Шнитке,
Коломыя! — давний след чернеца
И костлявый костел на две нитки.
Неглумливой гадюкой вползал
Привозной дымок паровоза;
На прощанье зачумленный зал
И твои августейшие слезы.
Что, как листья, упали в песок...
Ты возьми, увези с собою
Листопадный, падний дымок
С прикарпатскою белизною.

***

Бредовый Брянск, не помнящий
любви,
ты брат? ты дрянь?
Над главпочтамтом пляшет воронье.
А писем нет.
И с этой тоской не справиться
и не развить ее.
О, будь ты проклята, блуждающая
ночь!
С гостиничным неоном в черном небе.
По перволедью мне шагать к Десне,
Где в дебри за болотную рудой
спешил прокуренный и мрачный царь.
Он строил верфь
(теперь там темь и топь);
в лаптях брадатый кержачина
шел воевать,
чтоб лечь костьми в ненашенской
земле.
А писем нет...
Озяб тот дачный пляж,
И тихий жлоб последние окурки
собирает...
Испишет чернотал встопорщенный
песок
Словами моей последней мальчишеской
любви...
Уходим мы по старому песку,
который был когда-то камнем.
О, время!

Десна ночью

Ледяная игла, плывущая в сердце,
бронзовая луна, снятая с неба,
холст образуют. Рама из сосен,
мощных, как манифестация.
И если растает холодная игла,
если бронза вернется на небо,
сосны останутся. Они сквозь землю
прорастут и расскажут художнику,
в чьем сердце плывет ледяная игла.

Киев

Архіви

Над Бажановими перекладами

Готуючи до публікації листи Василя Стуса в четвертий том наукового видання його творів, яке виходить у львівському видавництві «Просвіта», я звернула увагу на дуже цікавий лист до дружини, написаний з мордовського концтабору від 7.12.1973 р., в якому поет висловлює свою думку про Бажанові переклади поезій Райнера Марії Рільке, що побачили світ у видавництві «Дніпро» 1974 року.

Рільке — улюблений поет Стуса, і буквально з перших днів табірного життя він береться за його поезії: вдосконалює свої давні переклади, робить нові. Дружина переписує для нього в листах вірші Рільке в оригіналі, Стус надсилає варіанти своїх поетичних версій, передусім «Сонетів до Орфея», дружина знайомить з ними метра — Григорія Кочура та Юрія Бадзя, ті висловлюють свої зауваження й поради. Стус у листах до дружини або до батьків відповідає їм, розмірковуючи над темними місцями. Так усупереч дикій табірній реальності поет створює собі свій автономний внутрішній світ — світ високої поезії. І Бажанові переклади зустрічає із захопленням — як збагачення й розбудову цього світу.

У зв'язку з відзначенням цього року 90-річного ювілею від дня народження Миколи Бажана хочеться ознайомити український читацький загал із уривками з цього листа, який свідчить про те, як високо цінував Стус поетичний потенціал визначного майстра українського слова.

Кілька пояснень: Рільке названо «дуїнським жерцем» як автора «Дуїнських елегій»; Сільман і Мікушевич — перекладачі Рільке на російську мову.

Михайлина КОЦЮБИНСЬКА.

Сервус, рідні мої!

Маю прекрасну мороку — сидіти над Бажановими перекладами Рільке, фіксуючи власні втрати (їх багатенько!) і набутки (їх куди менше).

Я вже давніше думав, що єдиний український партнер Райнера Марії — Бажан, чия власна сфера поетична чи не найближча до пошукуваної, як кажуть дисертанти.

Щоправда, Микола Платонович інколи занадто пафосний, обернений до читача, немає в ньому Рількової самовистарчальності, самодоволення дуїнського жерця. Хіба ж Бажанові вдасться цей нюансовий дриблінг, ці пів-чвертьтони, ця евфонія, ця геніальна музичність, це упокорене співіснування чи радше — всвіті-існування — існування-світом, як у австрійця? А мова? Райнерова мова стоїть на такому рівні, якого нашому письменству ще не скоро досягнути.

І що ж? Я вражений, зачудований: нам подаровано переклади, яких не дали ні Сільман, ні Мікушевич.

Мабуть, на теперішньому бурхливому океані нашої поезії ці переклади (дай Боже, аби їх було більше!) стануть найцікавішою темою, школою, наукою, здобутком.

Бажан-філософ зугарен так ущільнити рядок, що кожне слово криком кричить, заки не обвикне з цим смертельним тиском існування (...). Він може вдушити в свій залізний текст усе, не додавши нічого і не пропустивши нічого (...).

Шкода, що в поезії немає такого показника: питома вага стопи. Була б така, я сказав би, що в Бажана вона дорівнює питомій вазі чорних дір всесвіту: трильйони тонн на 1 куб/см.

Читаю переклади віршів, оригінали яких я призабув, і, звіряючись із різними рівнями пам'яті, кажу собі: переклади ці — прекрасні (...).

Найбільші, як на мене вади Бажанові, — строката мова, що окошилася на стилі ряду поезій, а також його маломузичність (він чує тільки ритми маршових бубнів). От би Бажанові та Тичинине вухо! (...).

Цікаво було б порівняти ідеально чіткі залізні колони Бажанового «Витязя в барсовій шкурі» з цими рядками, де йому ніби забиває дух од найстислішої стислості. Але як часто Бажан торжествує перемогу (...). Пам'ятаю, як мене

вразив ідеально чудовий переклад «Орфея, Евредіки, Гермеса», зроблений Бургардтом. Бажанів, здається, не кращий у цілому, але не раз і не два — блискучий. Хто так уміє писати — на цьому рівні «скривлених зірок»? Хто, крім Бажана? Ось прочитав у «Вітчизні» дантівську стилізацію Бориса Олійника (ч.II), як на Бориса, вона чудова (стильово!), але ж хіба це — співмірне? Наймолодший наш поет — Микола Платонович, найцікавіший із покоління. І якими смішними здаються поруч нього наші загумінкові генії! (...).

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

БІГТИ ПОПЕРЕДУ ПАРОВОЗА

інколи буває корисно, вважає президент ФФУ

Завершилося перше коло національного чемпіонату з футболу. І розмова з президентом ФФУ Віктором БАННИКОВИМ на сторінках нашої газети, гадаємо, цілком логічна, як і перше запитання до нього: «Що цікавого подарувала вам перша половина сезону-94/95?»

— Як на мене, в більшості матчів спостерігалася і гостра суперечка, і інтрига. Футбол на українських стадіонах став видовищнішим. Це великою мірою сприяло збільшенню кількості глядачів на трибунах. Причину цього вбачаю в тому, що в нашому чемпіонаті з нинішнього турніру за перемогу нараховують три очки. Переконаний, що це прогресивне нововведення. Воно примушує команди постійно перебувати в бойовій готовності. Скажімо, вирвався вперед донецький «Шахтар» аж на 7 очок. Але варто було лідерові на мить розслабитися, як тут же його наздогнали й випередили київські динамівці. За таких умов, гадаю, відімре таке ганебне явище, як договірні матчі. До речі, за вимогою ФІФА наступного року всі футбольні змагання в світі перейдуть на цю систему. Ми зробили це раніше, отже скоріше звикнемося з нововведенням. Одне слово, це саме той випадок, коли корисно бігти попереду паровоза.

Цікавий чемпіонат і через те, що у нас є група відносно сильних клубів, які ставлять перед собою високу мету. Ви вже здогадалися, що мова йде про «Динамо», «Шахтар», «Дніпро», «Чорноморець», «Таврію». Окремі матчі цікаво зіграли вінничани, «Кривбас». Хотілося б, щоб і навесні боротьба в чемпіонаті тримала болільників у солодкому напруженні.

— Окремо хотілося б поговорити про національну збірну. Які ваші оцінки її виступів?

— Офіційні матчі нашої головної команди, на які ми всі з таким нетерпінням чекали, стали реальністю і, що й казати, радості нам не принесли. Гірка литовська пілюля на старті, домашня нічия зі словенцями. І, як маленька втіха, перемога над найслабшою командою — естонською. Не на таке ми сподівалися, погодьтеся. Зрозуміло, що результат збірної — незадовільний. Але не все ще втрачено. Поразка італійців удома від хорватів заяснила для нас світлом надії. Треба серйозно готуватися до матчів з найсильнішими конкурентами, що пройдуть у березні 1995 року, мобілізувати всі наші сили.

— Чи існує конкретний, спеціальний план підготовки збірної до березневих виступів?

— Вона обов'язково зіграє кілька контрольних матчів. Є пропозиції з країн Африки, Америки, з Болгарії. В лютому наші найсильніші клуби готуватимуться до другого кола чемпіонату за рубежем. Виходячи з цього, й намітимо маршрути для збірної.

До речі, нещодавно з УЕФА до нас надійшов факс, що строки перебування гравців у збірній перед офіційними матчами скорочуються до 4 днів. Для нас, початківців на міжнародній арені, це замало. Адже не маємо достатньої кількості професіоналів, які б могли, прибувши до збірної напередодні зустрічі, зіграти, як то кажуть, з аркуша. Нам поки що необхідно більше підготовчих днів. Врахуйте, що два дні припадають на приїзд і від'їзд, тоді день іде на втягування, ще два — для тренувань, один — на відпочинок. І виходить, що потрібен тиждень. Нагадаю вам випадок з воротарем нашої збірної і московського «Спартака» Дмитром Тяпушкиним, який зі столиці Росії добирався до Києва ... три доби! Бажано, щоб такі неузгодження не траплялися.

— Йожеф Сабо був призначений виконувачем обов'язків головного тренера національної команди на поєдинки зі словенцями та естонцями. А що ж далі, хто очолюватиме збірну в ці нелегкі для неї часи?

— Це питання, звичайно, слід розв'язувати щонайсерйознішим чином. Але ми не хочемо сіпати тепер київське «Динамо», яке зайняте відповідальною державною справою — виступом у Лізі чемпіонів. У нашого клубу з'явилися шанси вийти до чвертьфіналу, і нехай йому щастить. А стосовно тренера збірної, то крапки над «і», сподіваюся, розставимо в січні.

— Коли буде готовий календар другого кола?

— А він уже є. Це — дзеркальний варіант першого кола. Почнеться весняна частина чемпіонату у вищій лізі 5 березня. Там також тури гратимуться за тижневим циклом.

— Багатьох цікавить: чи дозволятимуться переходи у вищій лізі під час зимової перерви?

— Це може вирішити виключно виконком федерації.

— І коли ж офіційно завершаться зимові канікули у нашого футболу?

— Скоріше за все в лютому. Орієнтовно 23-го і 28-го київське «Динамо» й запорізьке «Торпедо» проведуть пропущені матчі 1/8 фіналу Кубка України. Скажу й таке: ФФУ готова піти назустріч усім проханням динамівців у разі їхніх успішних виступів у Лізі чемпіонів.

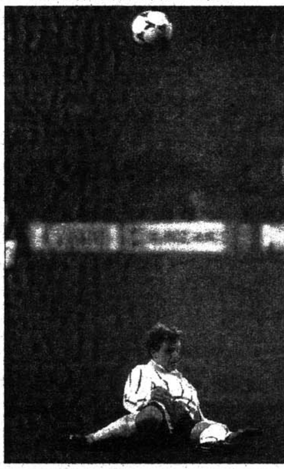

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

«КАЙЗЕР» ДО НАС НЕ ЗБИРАЄТЬСЯ

Нещодавно обраний президентом ФК «Баварія» (Мюнхен) Франц Беккенбауер швидше за все не прилетить разом із своєю командою до Києва на матч Ліги чемпіонів.

— Річ у тім, що пан Беккенбауер зв'язаний контрактом з телекомпанією RTL, — розповів нам по телефону з Нюрнберга один з найстаріших німецьких футбольних журналістів Карл-Гайнц Гайман із журналу «Кіккер». — «Кайзер» Франц коментує футбольні події у спеціальних передачах, що виходять в ефір на хвилях цієї авторитетної телекомпанії. До речі, і під час матчів «Баварії» з ПСЖ та «Спартаком» його також не було на олімпійському стадіоні в Мюнхені та на аренах Москви й Парижа. Сидів у студії перед мікрофоном...

Що ж, і за відсутності Беккенбауера і київський матч, і поєдинок в Парижі, де зустрінуться москвичі й ПСЖ, викликатимуть величезний інтерес. Адже в них вирішуватиметься доля другої путівки до чвертьфіналу цього змагання.

Ми вже писали про те, що киян влаштує перемога з рахунком 2:0 і ... будь-яка поразка «Спартака» у столиці Франції.

Зрозуміло, що про щасливий варіант для себе мріють і в таборах «Спартака» та «Баварії». Тому там дуже ретельно готуються до випробування в середу. У Росії, як відомо, чемпіонат фінішував вже давно. Тож спартаківці готувалися в Сочі. «Баварія» сьогодні проведе календарний матч національного чемпіонату. А минулої суботи вона виграла у «Баєра» з Леверкузена — 2:1. Голи у мюнхенців забили Нерлінгер (43) і Маттеус (77, з пенальті).

Звичайно, Маттеус радів, що забив переможний м'яч. Але настрій у нього тепер не найкращий. Є у нього серйозні проблеми. А почалися вони тоді, коли Лоттар дозволив собі необережне зауваження на адресу судді матчу «Карлсруе» — «Баварія» Гельмута Круга, звинувативши того в упередженості й нечесності. Німецька футбольна спілка не стала панькатися з гравцем збірної, а почала розгляд справи, пообіцявши суворо покарати винуватого. І дискваліфікувала його на один матч.

Ніяк не відчепляться травми від Папена. Тепер він змушений грати зі зламаною лівою рукою. Кажуть, що наставник баварців, італійський фахівець Трапаттоні, у якого справи в Мюнхені поки що бажають бути кращими, все частіше озирається в бік батьківщини, де може з'явитися вакансія головного тренера національної збірної. Нарешті, серйозної травми зазнав воротар Олівер Кан.

Усі ці моменти, зрозуміло, бойового настрою «Баварії» не додають. Але можна навіть не сумніватися, що ця команда постарається не прогавити свого шансу на полі Республіканського стадіону в нашій столиці.

ЖИТТЯ, ПРИСВЯЧЕНЕ ФУТБОЛУ

Футболом, як і більшість хлопчаків на Донбасі, Микола Кузнецов захопився одразу і на все життя. Спортивна його біографія — славна і тривала. Перед війною і ще сезон у 1946 році виступав у донецькому «Шахтарі». Потім було запрошення до київського «Динамо», де провів кілька щасливих років.

Завершивши кар'єру гравця, Микола Степанович виявив себе як здібний тренер та організатор. У різні роки очолював він львівські «Карпати», луганську «Зорю», вінницький «Локомотив», чернігівську «Десну», сумський «Спартак», ужгородську «Говерлу», хмельницьке «Поділля», п'ять років працював директором СДЮШОР «Динамо» (Київ), готуючи зміну майстрам.

Був тривалий період у біографії Миколи Степановича, коли він з 1959 по 1963 рік працював головою Федерації футболу України. Саме тоді київське «Динамо», порушивши гегемонію московських клубів, уперше стало чемпіоном Союзу. А донецький «Шахтар» тричі вигравав Кубок країни.

У війну добряче попомісив М. Кузнецов грязюку фронтових доріг. Воював Микола Степанович хоробро і сміливо. Про що свідчать його численні бойові нагороди.

Шановному ветеранові виповнюється 80 років. Вітаючи його від імені спортивної громадськості країни, зичимо йому здоров'я і успіхів. Утім, схоже, Микола Степанович на відпочинок не поспішає. Він чудово і, головне, захоплено виконує громадську роботу, очолює клуб ветеранів футболу України.

«Динамо» — осінній чемпіон

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. Пропущені матчі

«Динамо» — «Дніпро». 4:2.

1:0 Шаран, 5; 1:1 Коновалов, 8; 2:1 Лужний, 23; 2:2 Максимов, 29; 3:2 Шкапенко, 31; 4:2 Шевченко, 36.

«Динамо»: Шовковський, Лужний, Ващук (Призетко, 46), Леженцев, Хомин, Ковалець (Джишкаріані, 46), Шаран, Михайленко, Шевченко, Леоненко (Ребров, 67), Шкапенко.

«Дніпро»: Сирота, Горілий, Беженар, Скрипник, Багмут, Полунін, Похлєбаєв, Максимов, Фінкель, Шахов (Москвін,24), Коновалов.

Суддя Бавикін (Харків). 1 грудня. Київ. Республіканський стадіон. 1000 глядачів.

«Нива» (Тернопіль) — «Шахтар». 2:0.

1:0 Лобас, 23; 2:0 Миколайчук, 82.

«Нива»: Никитенко, Сушко, Сухарев, Василитчук, Біскуп, Миколайчук, Рудницький, Прохоренков (Король, 85), Яворський, Дем'янчук, Лобас.

«Шахтар»: Шутков, Онопко, Смигунов, Бабій, Зубов (Попов, 46), Коваль, Орбу, Ателькін, Петров, Кривенцов, Матвєєв (Воскобойник,7).

Покарання: Онопко, Василитчук, Сушко, Орбу, Ателькін, Коваль, Кривенцов (попередження); Онопко (42-а хв., видалення).

Суддя Мельничук (Сімферополь). 1 грудня. Тернопіль. Міський стадіон. 10.000 глядачів.

Підсумкова таблиця першого кола

	В	Н	П	М	О
Динамо	13	4	0	44-16	43
Шахтар	12	2	3	36-12	38
Дніпро	11	2	4	31-21	35
Чорноморець	9	4	4	28-16	31
Таврія	9	2	6	37-23	29
Кривбас	8	3	6	15-11	27
Кремінь	8	3	6	21-18	27
Торпедо	8	1	8	21-24	25
Верес	7	3	7	21-30	24
Нива Вц	7	1	9	21-19	22
Карпати	5	6	6	15-19	21
Прикарпаття	5	4	8	18-27	19
Нива Тр	5	3	9	20-23	18
Зоря-МАЛС	5	3	9	22-33	18
Металург	4	4	9	20-32	16
Волинь	4	2	11	13-30	14
Темп	3	4	10	13-20	13
СК Миколаїв	4	1	12	12-34	13

От і завершилася осіння частина чемпіонату країни. Її переможцем стало київське «Динамо». Але цей клуб, як відомо, на відпочинок іти ще не може.

Одним з найуважніших глядачів матчу динамівців з «Дніпром» був півзахисник шотландського «Рейнджерса» з Глазго і збірної України Олексій Михайличенко. Про життя-буття земляка у Великобританії, про його роздуми стосовно виступів національної команди ви дізнаєтеся з інтерв'ю, яке Олексій дав нашій газеті, в одному з наступних номерів. А поки що обмежимось його оцінкою гри киян і дніпрян та прогнозом на матч динамівців у Лізі чемпіонів з «Баварією».

— Сьогоднішній матч мені сподобався насамперед через високу результативність. Футбол був динамічним і достатньо видовищним. Хоча й не без помилок з обох боків, особливо у захисті. «Динамо» вдало пройшло перше коло чемпіонату. І цей факт мені — людині, яка має певне відношення до цього клубу, — дуже приємний.

У середу, зрозуміло, переживатиму за своїх. Гадаю, що завзяття, жагуче бажання боротися, перемогти здатне творити дива. На такому рівні велике значення має ще й відповідна виконавська майстерність. Вірю, що динамівці віддадуть усі сили, щоб досягти бажаного результату. Повинно ж і їм хоч трохи поталанити...

На післяматчевій прес-конференції один з наставників «Динамо» Анатолій Дем'яненко досить скупо розповідав про підготовку колективу до поєдинку з мюнхенцями. А от тренер «Дніпра» Олександр Лисенко повідав сумну історію. Виявляється, матеріальне становище клубу далеко не безхмарне. Тому за гравцями «Дніпра» знову почалося полювання російських клубів...

* * *

Міжконтинентальний кубок. «Мілан» (Італія) — «Велес Сарсфілд» (Аргентина). 0:2. Тротта (50, з пенальті), Асад (57). Токіо. Міський стадіон. 64000 глядачів.

PAREX BANK

Без проблем и формальностей!

– ПРОДАЕМ КАРБОВАНЦЫ ЗА ВАЛЮТУ ТЕЛ.222416, 222264

– ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦЫ, ТЕНГЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ ТЕЛ.229561, 213540

– СПРАВКИ О КУРСАХ ТЕЛ.281483

– ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ ТЕЛ.283659

– АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ ТЕЛ.284330

Филиал "Лаймдота": ул. Кр.Барона 20/22, Рига, Латвия
Тел.: (0132)-222264, 222416, Факс: 281595
Телекс 614567 LAIM SU

Стимулятор "Ерос" (біопотенцер)-

найефективніший засіб проти невдач у сексі!

Сертифікований. Даються гарантії.
Прилад можна отримати поштою.
Запрошуємо регіональних ділерів.
Тел./ факс в Києві (044) 410-87-24

Науково-виробниче приватне підприємство "АСТ"

"ЕРОС" - ВИРІШЕННЯ ВАШИХ ПРОБЛЕМ!

Інформація про випуск інвестиційних сертифікатів взаємних фондів майнової інвестиційної компанії «НЕП»

1. Характеристика емітента

1.1. Найменування компанії: Майнова інвестиційна компанія «НЕП» /«Незалежність* економіка* процвітання*»/, скорочено МІК «НЕП».

МІК «НЕП» зареєстровано у м. Львові у формі ТОВ 8 квітня 1994 року.

1.2. Склад засновників: львівські підприємства АТ «Львівський лакофарбний завод», АТ «Галка», АТ «Колос», МБ «Карпати», ТОВ Львівська парфумерно-косметична фабрика, ТОВ «Рамено ТТТ», АТ «Ласт», СП «Камаз-сервіс», НВП «Комп'ютекс», фізичні особи.

1.3. **Місцезнаходження компанії, банківські реквізити:** 290001, Україна, Львів, Січових стрільців, 3, р/р 4670798 у Львівській філії ЗАКБ «Лісбанк», МФО 325149.

1.4. **Статутний капітал:** три мільярди /3 000 000 000/ крб. сплачено повністю.

2. Основні напрями інвестиційної діяльності

2.1. Акумулювання і розміщення приватизаційних паперів, коштів.

2.2. Інвестування ресурсів у цінні папери, нерухомість, перспективні інвестиційні проекти, об'єкти приватизації переважно в сфері:

харчової і харчопереробної промисловості, виготовлення товарів народного вжитку;

підприємств агропромислового комплексу та його інфраструктури;

підприємств комунального господарства, магазинів, торгових центрів, готелів тощо;

будівництва об'єктів народного господарства та житла, комунального господарства, магазинів;

виробництв ліків та засобів першої медичної допомоги;

підприємств перспективних та комп'ютерних технологій, інноваційних інвестиційних проектів, «khow how» тощо, а також в перспективні інвестиційні проекти у цих сферах.

3. Відомості про випуск інвестиційних сертифікатів

Інвестиційні сертифікати компанії випускаються на загальну суму 45 000 000 000 /сорок п'ять мільярдів/ карбованців, в тому числі:

іменні інвестиційні сертифікати у кількості 3 400 000 /три мільйони чотириста тисяч/ штук;

сертифікати на пред'явника у кількості 1 100 000 /один мільйон сто тисяч/ штук.

Номінальна вартість одного інвестиційного сертифікату — 10 000 /десять тисяч/ крб.

Загальна кількість сертифікатів 4 500 000 штук.

Дата початку продажу інвестиційних сертифікатів за гроші та обміну на приватизаційні папери — 10.11.94 р., дата закінчення продажу — 1.08.99 р.

Сертифікати розміщуються серед фізичних та юридичних осіб, реалізуються в пунктах продажу інвестиційних сертифікатів.

Інвестиційні сертифікати закритого фонду пропонуються за приватизаційні папери та за гроші. Вони підлягають вільному перепродажу. Сертифікати відкритого фонду реалізуються виключно за гроші, не підлягають вільному перепродажу, продаються і викуповуються за бажанням власника в пунктах продажу інвестиційних сертифікатів за ціною, що визначається біжучою вартістю чистих активів фонду на один сертифікат.

4. Інші відомості

4.1. Прибуток взаємних фондів підлягає розподілові між учасниками та засновниками у вигляді дивідендів. Фактично нараховані дивіденди виплачуються раз на рік, починаючи з 18 серпня по 18 вересня за адресою: 290001, м. Львів, вул. Січових стрільців, 3, а також у інших пунктах реалізації сертифікатів в цей же період.

4.2. Спеціальні або резервні фонди в межах даної компанії не створюються.

4.3. Додаткову інформацію можна отримати за адресою: 290001, м. Львів, вул. Січових стрільців, 3 і телефоном /0322/ 74-32-12.

Укрінмаш

Государственное научно-производственное внешнеторговое объединение

Конверсионная техника

Государственное внешнеторговое объединение «Укринмаш» реализует конверсионные автоцистерны, прицепы цистерны, стальные и резинотканевые резервуары различной емкости, мотонасосные установки для горючего, масел, кислот, перекачивающие станции для кислот и горючего на базе ГАЗ-66, ЗИЛ-130, автотопливозаправщики на базе МАЗ-500А, КрАЗ-255Б и др., котлы водонагревательные газовые, передвижные дизель-электростанции, паромы, мобильные переправы, траншейно-котлованную технику, лодочные моторы «Москва», лодки десантные восьмиместные, передвижные слесарные мастерские, охранную сигнализацию, передвижные станции для фильтрования воды, военное обмундирование старых образцов и др.

Адрес: 252126, г. Киев,
ул. Академика Белецкого, 30, НПВТО «Укринмаш».
Тел: (044) 483-32-74, 488-28-77, 483-30-82,
телетайп: 131097 ОРБИТА.

Организация реализует оборудование для переработки молока со склада в г. Киеве:

сепараторы-сливкоотделители ОСБ 1т/ч, ОС2Т3 5 т/ч, ОС2Д500, ОС2НС 10 т/ч;
сепараторы для осветления пива ВПО;
сепараторы бытовые «Плава»-2 (50 л/ч);
маслобойка бытовая МЭ 12/200-1;
пастеризаторы ПТУ-10 (10 т/ч) и другое.

Возможен бартер на продукты питания.
Тел.: (044) 552-96-74, 559-94-88.

Оборудование со склада в г.Киеве российского производства:

металлорежущие станки:
токарные 1К62, 1М63-Н, 16К40, МК60-56 и др.;
фрезерные 6Т12, 6Т82, 6Т83 и др.;
ножницы гильотинные НК3418 (лист 6,3 мм толщиной, 2 м шириной);
кузнечно-прессовое оборудование и заточные станки различных моделей.

Тел.: (044) 552-98-72, 552-97-82, 552-92-83.

Продаем:

гараж металлический (разборной);
ворота гаражные;
бочки металлические ем. 200 литров;
проволоку колючую;
емкости 1, 2, 3 м³;
сейфы 1, 2, 3, 4-секционные;
решетки любой модификации;
шлакоблок;
печное литье;
дверь металлическую бытовую;
киоски по заказу;
бочки металлические, под зерно и тару;
коптильню;
печь на твердом топливе.

339010, г. Макеева-10, Донецкой обл, УИН-32.
Наш телетайп 115572 «Песок», телефон 5-49-56.

Информация о выпуске акций второй эмиссии акционерного общества «ГРИВНА»

1. Характеристика эмитента

1. Луганское акционерное страховое общество «Гривна» создано по решению собрания учредителей 6 января 1993 года и перерегистрировано решением исполкома Совета народных депутатов Ленинского района № 258/13 от 9.11.1993г. г.Луганска.

2. Местонахождение: 348056, г.Луганск, ул.К.Маркса, 38.

3. Предметом непосредственной деятельности является страхование.

4. Сведения об учредителях: физические и юридические лица.

5. Отчет об уставном фонде: размер уставного фонда на день принятия решения о выпуске акций второй эмиссии составляет 600 000 000 (шестьсот миллионов) карбованцев и полностью оплачен.

2. Характеристика деловой активности

1. На момент принятия решения о выпуске акций второй эмиссии страховое общество имело 212 заключенных договоров страхования с физическими и юридическими лицами. Все страховые выплаты общество произвело в соответствии с требованиями законодательства Украины о страховании и условиями договоров страхования.

3. Данные об акциях второй эмиссии

1. Общее собрание акционеров (протокол № 4 от 3 апреля 1994г.) приняло решение об увеличении уставного фонда путем выпуска акций второй эмиссии.

2. Объем второй эмиссии — 2 400 000 000 (два миллиарда четыреста миллионов) карбованцев.

3. Выпускается 2 400 000 (два миллиона четыреста тысяч) акций номинальной стоимостью 1000 (одна тысяча) крб. каждая. Голосование на общем собрании осуществляется по принципу: одна акция — один голос.

4. Виды акций — простые именные.

5. К свободной продаже объявляется 2 400 000 акций. На всю сумму приобретенных акций выдается сертификат. Минимальный пакет акций — 100 шт.

6. Подписка на акции производится с 15.08.94г. по 15.02.95г.

Адрес: 348056, г. Луганск, ул. К.Маркса, 38. телефоны: 52-11-50, 52-11-04.

4. Факторы риска

1. Возможные факторы риска: — нестабильность экономического и политического положения в Украине;

— нестабильность финансового законодательства Украины.

Воютицький спиртозавод пропонує в продажу

ячмінно-солодовий екстракт, виготовлений згідно з технічними умовами «Екстракти солодові і ячмінно-солодові харчові» (ТУ10—04—06—114—88), який використовується для виробництва пива на міні-пивзаводах, в кондитерській і хлібопекарській промисловостях».

Ячмінно-солодовий екстракт виготовлено із ячмінного пивоварного солоду і являє собою густу рідину з вмістом сухих речовин 75,0 ± 2,0% з часткою редукуючих цукрів у сухій речовині не менше 75% і масою вуглеводів 56 гр в 100 гр екстракту.

Воютицький спиртозавод готовий співпрацювати і укладати договори на поставку даної продукції із зацікавленими організаціями.

Звертатися до нас за адресою:
292612, Львівська обл., Самбірський район, с. Воютичі, спиртозавод. Тел. (236) 5-35-42, 69-121, 69-142.

В інформаційне повідомлення про наступну передплату на акції відкритого акціонерного товариства з іноземними інвестиціями «Українська Агропромислова Інвестиційна компанія», опубліковане у «Голосі України» № 167 за 03.09.94р. і «Урядовому кур'єрі» № 134—136 від 01.09.94 р. слід внести такі зміни та доповнення

1. Заголовок викласти у такій редакції: «Інформаційне повідомлення про майбутню відкриту передплату на акції відкритого акціонерного товариства з іноземними інвестиціями «Українська Агропромислова Інвестиційна компанія».

2. Пункт 2 доповнити частиною третьою такого змісту: «Компанія створюється на невизначений термін».

3. Пункт 3 викласти у такій редакції: «Засновниками Компанії є українсько-американське підприємство «Інформаційний центр «Україна», американська фірма «E W Marketing services» та українські фізичні особи».

4. Частину першу пункту 11 викласти у такій редакції: «Особи юридичні та фізичні, що бажають придбати акції Компанії, повинні внести на тимчасовий рахунок № 904917 в АКБ «Югтокобанк» м.Дніпропетровська, МФО 305686, не менше 10 відсотків вартості акцій, які вони передплатили, після чого засновники видають їм письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акцій».

Новые бензовозы-топливозаправщики МАЗ-5337 со склада в Киеве.

Тел.: (044) 515-07-97.

Реклама в газете «Голос Украины». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИПУСК ІНВЕСТИЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ ПЕРШОГО ТА ДРУГОГО ЗАКРИТИХ ВЗАЄМНИХ ФОНДІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ КОМПАНІЇ «ГЕРМЕС ІНВЕСТ УКРАЇНА»

І. Відомості про інвестиційну компанію

Повне найменування інвестиційної компанії: спільне українсько-російське підприємство у формі акціонерного товариства закритого типу «Інвестиційна компанія «Гермес Інвест Україна».

Скорочене найменування: інвестиційна компанія «Гермес Інвест Україна».

Організаційно-правова форма інвестиційної компанії: акціонерне товариство закритого типу, юридична особа.

Тип взаємного фонду: закритий взаємний фонд.

II. Інвестиційна декларація першого закритого взаємного фонду

1. Найменування фонду: Перший закритий взаємний фонд (далі — Фонд) є філією інвестиційної компанії «Гермес Інвест Україна»

2. Місцезнаходження Фонду: вул. Космічна, 8-Б.

3. Статутний фонд: 1000000000 (один мільярд) карбованців.

4. Цілі інвестиційної діяльності: вкладення коштів у високоприбуткові проекти на фінансовому ринку, забезпечення прибутку вкладів та приросту вкладених коштів.

5. Предмет інвестиційної діяльності: акумулювання фінансових ресурсів шляхом випуску інвестиційних сертифікатів, їх продажу та обміну на приватизаційні папери та інвестування ресурсів у цінні папери інших емітентів, об'єкти приватизації, нерухомість, земельні частки.

6. Основні напрями діяльності:

— випуск інвестиційних сертифікатів від свого імені та за свій рахунок;

— акумулювання та розміщення приватизаційних паперів;

— інвестування ресурсів у цінні папери інших емітентів, нерухомість;

— інвестування ресурсів у об'єкти приватизації за такими напрямами:

а) будівництво та будівельні матеріали;
б) переробка сільськогосподарської продукції;
в) торгівля;
г) харчова промисловість;
д) легка промисловість;
е) туризм.

7. Порядок продажу інвестиційних сертифікатів.

Інвестиційні сертифікати закритого інвестиційного фонду реалізуються за кошти учасників та приватизаційні папери.

8. Обмеження в інвестиційній діяльності. Фонд не має права:

— випускати облігації та векселі;

— придбати більш як 5 відсотків цінних паперів одного емітента та інвестувати понад 10 відсотків своїх цінних паперів в одного емітента (крім державних цінних паперів);

— тримати в цінних паперах менш як 70 відсотків активів інвестиційного фонду;

— купувати інвестиційні сертифікати іншого інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії;

— займатися представницькою діяльністю з приватизаційними паперами;

— здійснювати інвестиції в цінні папери, емітентом яких є афілійована особа інвестиційного фонду;

— видавати майнові гарантії, забезпечені майном фонду для третіх осіб, укладати договори застави;

— купувати цінні папери повних та командитних товариств.

9. Дані про емісію інвестиційних сертифікатів.

Інвестиційні сертифікати першого закритого інвестиційного фонду випускаються для продажу та обміну на приватизаційні папери загальною сумою 15000000000 (п'ятнадцять мільярдів) карбованців.

Іменних інвестиційних сертифікатів у кількості 150000 штук.

Номінальна вартість одного інвестиційного сертифіката до введення національної валюти — 100 000 (сто тисяч) крб.

Учасникам Фонду можуть бути видані свідоцтва на загальну вартість придбаних інвестиційних сертифікатів.

10. Зобов'язання щодо викупу інвестиційних сертифікатів, наслідки невиконання цих зобов'язань. Інвестиційні сертифікати підлягають вільному перепродажу.

Інвестиційні сертифікати підлягають викупу Фондом із січня 2001 року.

У разі, коли вартість майна під час ліквідації Фонду в розрахунку на один інвестиційний сертифікат нижча за його номінальну вартість, різниця учасникам покривається за рахунок коштів засновників.

11. Комісійні, винагороди та витрати, що можуть сплачуватись за рахунок коштів інвестиційного фонду:

— інвестиційному керуючому та спостережній раді винагорода 10 відсотків середньорічної вартості чистих активів Фонду;

— реклама, інформація в засобах масової інформації;

— випуск інвестиційних сертифікатів, витрати по їх продажу;

— витрати за договором з депозитарієм, аудитором та інше.

12. Місце, термін та порядок виплати дивідендів.

Учасникам Фонду не гарантується фіксований розмір дивідендів.

Фактичний розмір дивідендів, отриманий від результатів діяльності Фонду, буде сплачуватись один раз на рік, починаючи з 1-го лютого кожного року в касах Фонду.

13. Застереження щодо створення будь-яких спеціальних або резервних фондів.

Спеціальні та резервні фонди в першому закритому взаємному інвестиційному Фонді не створюються.

III. Інвестиційна декларація другого закритого взаємного фонду

1.Найменування фонду: Другий закритий взаємний фонд (далі — Фонд) є філією інвестиційної компанії «Гермес Інвест Україна».

2. Місцезнаходження Фонду: вул.Космічна, 8-Б.

3. Статутний фонд: 2 000 000 000 (два мільярди) карбованців.

4. Цілі інвестиційної діяльності: вкладення коштів у високоприбуткові проекти на фінансовому ринку, забезпечення прибутку вкладів та приросту вкладених коштів.

5. Предмет інвестиційної діяльності: акумулювання фінансових ресурсів шляхом випуску інвестиційних сертифікатів, їх продажу та обміну на приватизаційні папери та інвестування ресурсів у цінні папери інших емітентів, об'єкти приватизації, нерухомість, земельні частки.

6. Основні напрями діяльності:

— випуск інвестиційних сертифікатів від свого імені та за свій рахунок;

— акумулювання та розміщення приватизаційних паперів;

— інвестування ресурсів у цінні папери інших емітентів, нерухомість;

— інвестування ресурсів в об'єкти приватизації, які відповідають таким вимогам:

а) випуск конкурентоспроможних товарів та послуг;
б) наявність сучасного обладнання;
в) зручне місцезнаходження;
г) незалежність від суміжників;
д) близькість сировини.

7. Порядок продажу інвестиційних сертифікатів.

Інвестиційні сертифікати закритого інвестиційного фонду реалізуються за кошти учасників та приватизаційні папери.

8. Обмеження в інвестиційній діяльності. Фонд не має права:

— випускати облігації та векселі;

— купувати більш як 5 відсотків цінних паперів одного емітента та інвестувати понад 10 відсотків своїх цінних паперів в одного емітента (крім державних цінних паперів);

— тримати в цінних паперах менш як 70 відсотків активів інвестиційного Фонду;

— купувати інвестиційні сертифікати іншого інвестиційного Фонду чи інвестиційної компанії;

— займатися представницькою діяльністю з приватизаційними паперами;

— здійснювати інвестиції в цінні папери, емітентом яких є афілійована особа інвестиційного Фонду;

— видавати майнові гарантії, забезпечені майном Фонду для третіх осіб, укладати договори застави;

— купувати цінні папери повних та командитних товариств.

9. Дані про емісію інвестиційних сертифікатів.

Інвестиційні сертифікати другого закритого інвестиційного фонду випускаються для продажу та обміну на приватизаційні папери загальною сумою 30000000000 (тридцять мільярдів) карбованців.

Іменних інвестиційних сертифікатів у кількості 300000 штук.

Номінальна вартість одного інвестиційного сертифіката до введення національної валюти — 100 000 (сто тисяч) крб.

Учасникам Фонду можуть бути видані свідоцтва на загальну вартість придбаних інвестиційних сертифікатів.

10. Зобов'язання щодо викупу інвестиційних сертифікатів, наслідки невиконання цих зобов'язань. Інвестиційні сертифікати підлягають вільному перепродажу.

Інвестиційні сертифікати підлягають викупу Фондом із січня 2001 року.

У разі, коли вартість майна під час ліквідації Фонду в розрахунку на один інвестиційний сертифікат нижча за його номінальну вартість, різниця учасникам покривається за рахунок коштів засновників.

11.. Комісійні, винагороди та витрати, що можуть сплачуватись за рахунок коштів інвестиційного фонду:

— інвестиційному керуючому та спостережній раді винагорода 10 відсотків середньорічної вартості чистих активів Фонду;

— реклама, інформація в засобах масової інформації;

— випуск інвестиційних сертифікатів, витрати з їх продажу;

— витрати за договором з депозитарієм, аудитором та інше.

12. Місце, термін та порядок виплат дивідендів.

Учасникам Фонду не гарантується фіксований розмір дивідендів.

Фактичний розмір дивідендів, отриманий від результатів діяльності Фонду, буде сплачуватись один раз на рік, починаючи з 1-го лютого кожного року в касах Фонду.

13. Застереження щодо створення будь-яких спеціальних або резервних фондів.

Спеціальні та резервні фонди в другому закритому взаємному інвестиційному фонді не створюються.

IV. Дані про емісію інвестиційних сертифікатів першого закритого взаємного фонду

Сума випуску (емісії) інвестиційних сертифікатів — 15 000 000 000 (п'ятнадцять мільярдів) карбованців, в тому числі: іменних — 150000 штук номіналом 100 000 крб. на суму п'ятнадцять мільярдів карбованців.

День початку продажу — два тижні після публікації.

Запланований курс одного інвестиційного сертифіката на початок продажу та протягом першого місяця за власні кошти — 120000 карбованців; за приватизаційні папери — 110000 карбованців.

Максимальна кількість інвестиційних сертифікатів, дозволених для придбання одним інвестором, — 15000 штук.

Обмеження для придбання інвестиційних сертифікатів для окремих категорій юридичних осіб:

інвестиційні сертифікати не продаються повним та командитним товариствам.

V. Дані про емісію інвестиційних сертифікатів другого закритого взаємного фонду

Сума випуску (емісії) інвестиційних сертифікатів: 30000000000 (тридцять мільярдів) карбованців, у тому числі: іменних — 300000 штук номіналом 100 000 крб. на суму тридцять мільярдів карбованців.

День початку продажу — два тижні після публікації.

Запланований курс одного інвестиційного сертифіката на початок продажу та протягом першого місяця за власні кошти — 120000 карбованців; за приватизаційні папери — 110000 карбованців.

Максимальна кількість інвестиційних сертифікатів, дозволених для придбання одним інвестором, — 15000 штук.

Обмеження для придбання інвестиційних сертифікатів для окремих категорій юридичних осіб:

інвестиційні сертифікати не продаються повним та командитним товариствам.

VI. Відомості про засновників інвестиційної компанії «Гермес Інвест Україна»

Юридичні особи:

1. Довірче товариство «Гермес-Фінанс Україна» м.Київ;

2. Товариство з обмеженою відповідальністю «Тріон» м.Київ;

3. Акціонерне товариство закритого типу «Гермес-Фінанс» м.Москва;

4. Товариство з обмеженою відповідальністю «Агенція «Київ Консалтінг» м.Київ.

VII. Органи управління

Керівник Інвестиційної компанії «Гермес Інвест Україна».

1. Президент Інвестиційної компанії — Мартиненко Олександр Васильович (паспорт: серія Х-МА № 726892, виданий УВС Подільського району м.Києва, 14.11.92 р.).

Посади за останні три роки:

1992 р. — заступник керуючого з економічних питань тресту «Променергоавтоматика».

1993 р. — заступник директора з економічних питань АП «Променергоавтоматика».

1994 р. — президент ІК «Гермес Інвест Україна»

VIII. Відомості про депозитарій фондів

Інвестиційна філія АТ «Градобанк», м.Київ, вул.Сеченова, 6. Державна реєстрація № 23 від 09.10.91 р., Ліцензія Мінфіну № 44 від 10.07.94 р. Р/р 170904304 в інвестиційній філії АТ «Градобанк» МФО 300078.

Склад засновників: ТОВ «Тікос» (фірма «Білоцерківсервіс» народного концерну «БУТЕК»); МП «Вітер»; зовнішньоторговельне об'єднання «Роксолана»; фірма «Степ»; АТ «Республіканський комерційний центр «Інкомак»; АТ «ФІКО»; АТ «Альянс-Концерн»; МП «Агроноватор»; НТП «Сібікомп»; ВТП «Сезон»; фірма «УкрБУТЕК»; компанія «Ноосфера»; науково-виробничий кооператив «Універсал»; виробничо-впроваджувальний кооператив «Променергетик»; кооператив «Київська Русь»; міжгалузевий НТЦ «Темп».

З іншими інвестиційними компаніями (фондами) депозитарних договорів не укладено.

IX. Права власників інвестиційних сертифікатів

Кожний інвестиційний сертифікат дає власнику (учаснику Фонду) право на отримання дивідендів, а також отримання відповідної частини майна Фонду у разі ліквідації Фонду. Якщо вартість майна на один інвестиційний сертифікат нижча, ніж його номінальна вартість, різницю сплачує інвестиційна компанія.

Власники мають право вільного перепродажу інвестиційних сертифікатів.

X. Відомості про аудитора фондів

Аудиторська фірма «Гарант Інформ Сервіс», м.Київ, вул. Марка Вовчка, 18-а. Тел. (044) 416-25-72 Р/р 467585 в Мінському відділенні УСБ, МФО 322131. Директор — Зосимов Іван Михайлович. Ліцензія № 000215, видана Аудиторською палатою України 30.06.94 р., рішення № 22.

«Гермес Інвест Україна» пропонує:

— розглядання інвестиційних проектів;

— надання послуг, пов'язаних з корпоратизацією та приватизацією підприємств, випуском та розміщенням акцій;

— інвестиційний менеджмент.

Наші телефони: (044) 543-26-12; 543-45-12.

Жарт номера

Якщо ціни відпускають на волю, то це ще не означає, що настала свобода.

Валентин ЧЕМЕРИС (Із записок провінційного Ціцерона).
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Міні-проза

Оце так живе!

— Боже мій! Сидоренко, скільки зим, скільки літ! От так зустріч! Розповідай, друже, як живеш?

— Чудово живу!

— Брешеш!

— Який же мені сенс тебе обманювати?

— Ну, одягаєшся ти, бачу, фірмово, але ж квартиру, я впевнений, ти так і не отримав?

— Живу з дружиною та синочком Максимком в шестикімнатній квартирі з гаражем.

— Машина є?

— «Форд». Остання модель.

— Ух ти, везе ж людям! Ну, а дача теж є?

— І дача, і відеомагнітофон, і моторний човен, і шестикамерний холодильник, і комп'ютер — синові гратися.

— Оце заливаєш! Ти що ж — урядовець чи, може, злодій в законі?

— Помиляєшся, я — звичайнісінький інженер.

— Ага, скумекав, ти, певно, від батьків спадщину отримав?

— Батьки мої, слава Богу, живі-здорові.

— А може, ти просто жартуєш?

— Ні, Петю, я справді простий інженер. Вже чотири роки живу в Америці. А це от приїхав на батьківщину — сестру провідати!

Олександр ПЕРЛЮК.
Кіровоград.

Із записок провінційного Ціцерона

- Навіть застосовуючи найновіші досягнення педагогіки, із чортеняти можна виховати всього лише... чорта.
- Буває, що простіше вивчити іноземну мову, аніж знайти спільну з сусідом.
- Сіль на рані можна стерпіти за однієї умови: якщо сіль ваша, а рана чужа.
- Охочих вказувати шлях у світле майбуття завжди більше, аніж тих, хто його торує.
- Поганий апетит у людожера — це ще не підстава для оптимізму полоненого.
- Героїчна праця небезпечна тим, що плодяться герої, а не трудівники.
- Важко бути богом, коли немає святості.
- Тим, кому правда очі коле, окуліст не допоможе.
- У хворої природи здорових людей не буває.
- І на кам'яних людей знайдеться своя каменедробарка.
- На Україні, як і на Марсі, невідомо, чи є життя.
- Коли король голий — це ще півбіди, біда коли — голі піддані.
- Приклад здорового оптимізму: що з того, що в нас нічого немає, в інших он ще гірше!
- Кожний стовп прагне повчати дерева, як треба жити.
- Хотів за порадою класика видавити з себе раба, а видавив людину.
- Тому, хто зневажає своїх богів, доводиться молитися чужим.
- Сподівайся на краще, завтрашнього дня не буває лише в одноденок.
- Трудився в системі гуманітарної допомоги: роздавав бідним та малоімущим цінні вказівки.
- Живе на колінах? Але з яким комфортом!

Валентин ЧЕМЕРИС.
Дніпропетровськ.

Бувальщина

Уотергейт і картопля

Почувши сумну звістку про Ніксона, я подумки поринув у травень далекого сімдесят другого, до нашої несподіваної першої і, на жаль, останньої зустрічі.

Сталося це так. Я працював завгоспом борошномельного технікуму і до моїх обов'язків входила сила-силенна всіляких справ. Отож, будучи ще й водієм єдиного в закладі транспортного засобу,я вирушив зранку до підшефного радгоспу по картоплю для студентської їдальні. Заднє сидіння в машині я попередньо зняв, а щоб картопля не сунулась під ноги, за переднім сидінням прилаштував лист фанери. Після такої модернізації я крізь задні дверцята накидав цілу купу картоплі і, зачинивши задні дверцята, спрямував свій картоплевоз до щойно збудованої траси Бориспіль—Київ.

Коли я благополучно виповз на швидкісну магістраль, то аж рота розззявив від здивування. Коїлося щось надто незвичне. Немов усю міліцію та КДБ України, повним штатним та позаштатним розкладом, зосередили на смузі довжиною п'ятнадцять кілометрів та шириною тридцять метрів. Я вмить змакітрив, що це захоплююче видовище не що інше, як підготовка до зустрічі Президента США Річарда Ніксона, про що гули преса та ефір.

Зазначу для читачів, які з певних причин не були свідками згаданої історичної події, що візит Президента США до СРСР на початку сімдесятих — подія була куди сенсаційніша, ніж, скажімо, нині посадка на Бессарабці літаючої тарілки. Адже кожна свідома радянська людина була впевнена в тому, що всі без винятку негаразди, котрі псували наше загалом щасливе життя, ідуть від сатанинських витівок американського імперіалізму, котрому вірою і правдою найперше служить президент.

Отож, вигулькнувши на трасу, я щільніше притиснувся до правого боку дороги й не без зусиль розкочегарив свою перевантажену «залізяку» до максимально можливої швидкості, яка проте не була недосяжною для пересічного тренованого велосипедиста. Сяяло сонце, новенька гладенька асфальтова стрічка заколисувала, м'яко лягаючи під колеса, символізуючи світлий шлях до не менш світлого майбутнього.

Раптом монотонне дирчання двигуна розколов могутній голос, котрий, як той писав, «згори мов грім гримить»: «Водій УАЗа, зупиніться! УАЗ, зупиніться негайно!!» Дзеркало заднього огляду замерехтіло проблисковими ліхтарями спецмашин. Я зіщулився, зняв ногу з педалі газу і, поволі гальмуючи, почав з'їжджати на узбіччя. Різко гальмувати я не міг, бо від того картопля могла під фанерою покотитися мені під ноги і зробити машину некерованою. Але те, що знав я, не знала міліція і, мабуть, сприйняла мої маневри за нечуване зухвальство. І тому коли я зупинився і вийшов з машини, мене вже оточував щонайменше взвод патрульних машин, гурт даішників і чимала компанія сірих людей у цивільному. Якийсь полковник миттю вихопив з моїх рук документи й відпрацьованим жестом передав за спину цивільному.

— Ти що, недочуваєш? Чи, може, ще й недобачаєш?! — загриміло звідусіль, і від страху голови в кашкетах попливли перед моїми очима. — Хто такий! Куди їдеш?! Що везеш?!

Останнє запитання привело мене до тями.

— Картоплю везу до борошномельного технікуму, — промовив я тремтячим, голосом.

— Картоплю? — здивовано хором вигукнули кашкети. — Зараз перевіримо!

Худорлявий майор рвонув на себе задні бокові двері.

Півтонни добірної картоплі ринуло на асфальт, загуркотіло розкочуючись по всій ширині проїжджої частини дороги. Мимоволі всі спрямували погляди на картопляний потік, що розповзався далі й далі, а коли з тривогою підняли очі у напрямку номер один, то вмить і заклякли: за якихось півсотні метрів накочувався «дев'ятий вал» урочистого ескорту, і ніяка сила в світі вже не здатна була ані зупинити, ані відвернути той «вал».

Секунди — і клин мотоциклістів ескорту врізався у картопляну перешкоду. «Чав-чав-чав», — лускотіли під колесами розчавлені картоплини. «Гуп-гуп-гуп», — чулося, коли картоплини, вистрілюючи з-під коліс ескорту, поціловали у борти спецмашин мого персонального «ескорту». «Чвап-чвап», — прокотили по картоплі шини броньованих лімузинів. Я, немов зачарований, спостерігав оту швидкоплинну чудасію. Несподівано я угледів президента Ніксона. Він, схоже, з цікавістю спостерігав за картопляною катавасією. Мить — і наші погляди зустрілися. Річард Ніксон усміхнувся мені... І враз, немов блискавка, спалахнула дивна думка: «Картопля під колесами — то погана прикмета для Президента США...»

Що сталося потім, я пригадую немов у тумані. Я збагатив свій лексикон кількома десятками, так би мовити, нестатутних виразів та команд. Допомагаючи ними собі, офіцери й цивільні заходилися так завзято прибирати картоплю до мого авто, немов Ніксон за хвилину мав їхати назад. Потім мене відпустили, забравши права, які я визволяв після того довгі півроку.

Не знаю, як склалася далі кар'єра отих пильних правоохоронців. Мабуть, було їм непереливки. Ну, а в мене все в житті склалося гаразд. Я заочно закінчив свій рідний борошномельний технікум. І тепер завідую пекарнею. Так що маю і шматок хліба, і трохи масла до отого шматка. А от Ніксону — не пощастило. Невдовзі після випадку з картоплею він погорів. На знаменитому Уотергейтському скандалі. Але я про це знав заздалегідь, через відому вже вам картопляну прикмету.

Юрій БОЛЬШАК.

Діалоги

ЗАЇКОЮ СТАНЕШ

Вранці Йосип устав і хотів запитати свою жінку, де зубна паста.

— Ао... тільки й промовив. Ао...

— Що ти дурієш?

— Ао... ао...

— Яке какао? Говори полюдськи!

— Ао, ао.

— Та зварю тобі те какао.

Йосип заперечливо хитає головою:

— Ао.

— Здурів, чоловіче? Що з тобою?

— Ао, ао.

— Не знаю. «А» і «о» — це голосні, а приголосні ти які-небудь знаєш?

— Ао...

— А може, ти хочеш сказати «Мао»? Може, я з китайцем живу?

— Ао.

Тоді Йосип став показувати на телевізор.

— Що, телевізор? Ну й що? Те-ле-ві-зор. Ну, «е» тут, одне «о», а де «а»?

— Ао.

— Ага! АО МММ!

— АО МММ! Правильно! Я не знаю, але щось мені заклинило на АО, а далі ніяк не йде. АО МММ. «Ми граємо у свій футбол.»

— Ти, я бачу, на цій рекламі звихнувся.

— Ну, ні, «Марина Сергеевна женщина еще ничего!»

— «Хороший он парень, Леня Голубков!»

— А екскаватор я таки собі куплю і буду ним їздити на роботу. Оце буде реклама!

Василь БАБІЙ.
Івано-Франківська область.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

- ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 394439.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311230.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».